

Fredag den 1. november 2024 (D)

1

12. møde

Fredag den 1. november 2024 kl. 9.00

Dagsorden

Kl. 09:00

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 6:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om tiltag mod endometriose.

Af Louise Brown (LA) og Sólbjørg Jakobsen (LA).
(Anmeldelse 24.10.2024).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til udenrigsministeren og udlændinge- og integrationsministeren om udfordring af de rammer, som internationale konventioner sætter for dansk udlændinge- og indfødsretspolitik.

Af Sandra Elisabeth Skalvig (LA) og Steffen Larsen (LA).
(Anmeldelse 25.10.2024).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om godtgørelse og tilskud ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. (Udmøntning af aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til sundhedsvæsenet og ældreplejen).
Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 03.10.2024).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og forskellige andre love. (Forlængelse af perioden for opbevaring af oplysninger om konstateret ordblindhed i Ordblindetesten m.v.).
Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 03.10.2024).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. (Ny udbudsmodel for at øge forsyningssikkerheden af arbejdsmarkedsuddannelser).
Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 03.10.2024).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om vejafgift, brændstofforbrugsafgiftsloven, lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v., lov om energiforsyning af mineralolieprodukter m.v. og forskellige andre love. (Gennemførelse af dele af aftale om deludmøntning af Grøn Fond, tilpasning af gennemførelse af aftale om grøn skattereform for industri m.v., tekniske ændringer af vejafgiftsloven, tilpasning af regler for

blandingsbestemmelsen m.v., ændringer med henblik på at fremme regelefterlevelsen på motorområdet m.v.).
Af skatteministeren (Rasmus Stoklund).
(Fremsættelse 02.10.2024).

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Mødet er åbnet.

Det er i dag fredag den 1. november 2024.

Medlemmer af Folketinget Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Karina Adsbøl (DD), Karsten Hønge (SF) og Lars-Christian Brask (LA) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende lovforslag tilbage:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring af regler om befordringsgodtgørelse til Folketingets medlemmer) (Lovforslag nr. L 57).

Ønsker nogen at optage dette lovforslag?

Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Søren Egge Rasmussen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 21 (Forslag til folketingsbeslutning om Danmark som grønt foregangsland).

Steffen Larsen (LA), Peter Skaarup (DD), Brigitte Klitskov Jerkel (KF) og Nick Zimmermann (DF):

Beslutningsforslag nr. B 22 (Forslag til folketingsbeslutning om danskrav for fuld kontanthjælp).

Katrine Dugaard (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 23 (Forslag til folketingsbeslutning om at pålægge kommunerne at betale statens udgifter til sagsbehandling af omgjorte sager på socialområdet).

Mikkel Bjørn (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 24 (Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af rapporter om indvandreres kriminelle netværk og strukturer).

Brigitte Klitskov Jerkel (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 25 (Forslag til folketingsbeslutning om, at tildeling af indfødsret til bipersoner under 15 år først kan ske efter forelæggelse for Indfødsretsudvalget).

Sofie Lippert (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 26 (Forslag til folketingsbeslutning om en forhandling vedrørende specialpædagogisk støtte (SPS)).

Mette Thiesen (DF) og Peter Kofod (DF):

Forespørgsel nr. F 8 (Vil ministrene redegøre for deres kendskab til brugen af opioider her i Danmark og udviklingen i brugen siden 2018, for hvad regeringen har gjort i denne periode for at stoppe det ulovlige videregivelse og den ulovlige import af piller, og for om ministrene er tilfredse med denne indsats?).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstiden.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 6:
Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om tiltag mod endometriose.**

Af Louise Brown (LA) og Sólbjörg Jakobsen (LA).

(Anmeldelse 24.10.2024).

Sammen med dette punkt foretages:

**2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 7:
Forespørgsel til udenrigsministeren og udlændinge- og integrationsministeren om udfordring af de rammer, som internationale konventioner sætter for dansk udlændinge- og indfødsretspolitik.**

Af Sandra Elisabeth Skalvig (LA) og Steffen Larsen (LA).

(Anmeldelse 25.10.2024).

Kl. 09:02

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**3) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:
Forslag til lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om godtgørelse og tilskud ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. (Udmøntning af aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til sundhedsvæsenet og ældreplejen).**

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 03.10.2024).

Kl. 09:03

Forhandling

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er fru Astrid Krag fra Socialdemokraterne.

(Ordfører)

Astrid Krag (S):

Tak for ordet, formand. Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter er nogle af de allervigtigste medarbejdere i vores velfærdssamfund. De gør hver eneste dag en kæmpe forskel i den helt nære pleje og omsorg for sårbare ældre, for mennesker med handicap på botilbud og for patienterne på hospitalerne og i psykiatrien. Derfor er vi i Socialdemokratiet så glade for den aftale, som regeringen tidligere på året indgik med Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet om at uddanne flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen, ældrepleje og velfærden generelt.

Med det lovforslag, vi så behandler i dag, sikrer vi, at det bliver muligt at uddanne endnu flere dygtige og kvalificerede social- og sundhedsassistenter og -hjælpere. Vi mangler dem, vi har længe set, at der er markant flere stillingsopslag, end der er udlærte på området, som søger stillingerne. Derfor er det helt afgørende, at vi får uddannet flere, så vi sikrer, at det er fagligt dygtige medarbejdere, der passer på de ældre, der ikke kan klare det hele mere selv, og på sårbare borgere i alle aldre.

Konkret indeholder lovforslaget her to elementer. For det første bliver beskæftigede med uddannelse over faglært niveau nu også omfattet af den almindelige deltagerbetaling på 0 kr. for amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet. Det gælder i dag kun for ufaglærte og faglærte, og derfor vil initiativet åbne op for, at endnu flere kan omskole sig og blive uddannede social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere via amu-systemet. Det har vi set gode eksempler på i de seneste år, og jeg håber, at flere vil benytte lejligheden til at få et utrolig vigtigt og meningsfuldt arbejde.

For det andet bliver deltagere med uddannelse over fagligt niveau sidestillet med de øvrige deltagere på amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet med hensyn til adgang til veu-godtgørelse og tilskud til befordring, kost og logi. Det er også med til at gøre det mere attraktivt for flere danskere at omskole sig til et af social- og sundhedsfagene.

I Socialdemokratiet er vi som sagt meget glade for hele aftalen og også for lovforslaget her, og vi vil følge tæt med i, om det også betyder, at flere søger ind på de uddannelser, som har så stor betydning i vores velfærd. Det understøtter desuden også den grundlæggende tanke, vi har, at man skal kunne videreuddanne sig og skifte spor gennem arbejdslivet. Så af mange gode grunde giver Socialdemokratiet det her forslag vores varme støtte, og vi skulle hilse fra Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, der også støtter forslaget.

Kl. 09:06

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører, der får ordet, er fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 09:06

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Forrest i vores velfærdssamfund arbejder sosu-assistenterne og sosu-hjælperne for at passe på nogle af de mest sårbare, altså både vores ældre og for den sags skyld også vores handicappede. Med forslaget her håber jeg selvfølgelig på, at vi får flere til at få øjnene op for, hvad det er for et vigtigt og fantastisk arbejde, der bliver udført. Jeg tror nok, at flere af os igennem livet måske også selv får øje på, hvilket vigtigt stykke arbejde det er, de gør. Jeg kan sige, at jeg i hvert fald har mærket det på egen krop i forbindelse

med både håndteringen af min mor og for den sags skyld plejen på et plejehjem, og hvor vigtigt det er, at vi har nogle dygtige og kvalificerede medarbejdere til at tage sig af den gruppe af danske medborgere.

Det er sådan, at der i forhold til lovforslaget her, hvilket den tidligere ordfører også omtalte, ligesom er to elementer i det. Det er bl.a. det med, at deltagerbetalingen for beskæftigede ufraglærte og faglærte nu bliver sidestillet, også i forhold til dem, der har en uddannelse i forvejen, og det betyder, at vi håber, at vi kan tiltrække endnu flere til at vælge den her vej.

Ud over det er det også korrekt, som det tidligere er blevet sagt, at loven her også sikrer, at deltagere med en uddannelse *over* faglært niveau, som deltager i amu-kurser, får adgang til veu-godtgørelse og får tilskud til befordring, kost og logi. Denne ligestilling håber og tror vi på kan være med til at tiltrække flere til at vælge at tage en sosu-uddannelse.

Vi i Venstre støtter selvfølgelig det her lovforslag, og jeg mener, at det er et godt skridt i den rigtige retning, og så må vi jo se, om der skal tages yderligere skridt hen ad vejen. Tak for ordet.

Kl. 09:08

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste, der får ordet, er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:08

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. Det at tage en social- og sundhedsuddannelse finder jeg utrolig vigtigt. Det er en helt unik uddannelse, hvor man kan gøre en kæmpe forskel for sine medmennesker. Jeg husker selv tilbage på mine mange år i faget først som social- og sundhedshjælper og derefter som social- og sundhedsassistent. Det var givende på mange måder, hvad enten jeg arbejdede på sygehuset, i hjemmeplejen, på plejehjemmet eller i psykiatrien. Der er et hav af muligheder.

Lovforslaget her udmønter den aftale, et bredt flertal, som Danmarksdemokraterne også er en del af, har indgået. Det følger af aftalens initiativ fire, at aftalen skal fjerne barrierer for opstart på en social- og sundhedsuddannelse. Den almindelige deltagerbetaling for beskæftigede faglærte og ufraglærte er i dag 0 kr. for amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet, mens beskæftigede med uddannelse over faglært niveau skal betale fuld deltagerbetaling. De to grupper skal fremover sidestilles i forhold til amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet, så begge grupper bliver omfattet af den almindelige deltagerbetaling på 0 kr.

Derudover vil deltagere med en uddannelse over faglært niveau, der deltager i sådanne amu-kurser, få adgang til veu-godtgørelse samt tilskud til befordring, kost og logi, sådan at de sidestilles med øvrige deltagere, der i dag kan få godtgørelse og tilskud. Initiativet skal omfatte de samme amu-kurser som de kurser inden for social- og sundhedsområdet, hvor den almindelige deltagerbetaling i dag er 0 kr., herunder relevante kurser fra fælleskataloget målrettet udlændinge, der tages i sammenhæng med de pågældende amu-kurser.

Jeg har også læst høringssvarene og noteret mig, at Dansk Arbejdsgiverforening ikke helt kan bakke op om det her forslag om elevløn til voksne over 25 år. De forventer så, at de bliver inddraget i de kommende trepartsforhandlinger i forhold til udmøntningen af det initiativ, og det tænker jeg da at ministeren sørger for at de gør. Jeg må også bare sige, at da jeg selv var under uddannelse som social- og sundhedshjælper og gik til min chef for at få uddannelsesorlov, var det også vigtigt for mig, at jeg havde en god økonomisk bagage med mig. For det betyder noget, hvis man har stiftet familie, at man også kan betale sine regninger.

I Danmarksdemokraterne stemmer vi for det her forslag, for det er positivt, at så mange barrierer som muligt for at uddanne sig

på social- og sundhedsområdet nedbrydes for voksne, der ønsker at lave et karriereskifte. Det skal også være nemt at komme tilbage til faget, og der kan jeg jo også tænke på mig selv, når jeg engang ikke længere er politiker og eventuelt skal tilbage til faget. Så er det godt, at det er nemt og enkelt. Så i Danmarksdemokraterne støtter vi det her forslag.

Kl. 09:11

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste, der får ordet, er fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Kl. 09:11

(Ordfører)

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. Det her lovforslag udmønter en vigtig aftale om at styrke og øge rekrutteringen til og reducere frafaldet på social- og sundhedsuddannelserne. For på social- og sundhedsområdet står vi med store udfordringer. Der kommer til at mangle op mod 17.000 social- og sundhedsansatte i 2030, viser fremskrivningerne, hvis vi ikke gør noget, og allerede nu er hver fjerde jobopslag forgæves. Det er vigtigt, at vi løser de opgaver, for det har en kæmpe betydning for vores velfærdssamfund. Det gælder hjælp til ældre medborgere, patienter på hospitalerne og mennesker med fysiske og psykiske handicap, og derfor er vi i Liberal Alliance også gået med til nogle meget lukrative betingelser for amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet, som gør, at personer, der har en videregående uddannelse, får en brugerbetaling på 0 kr. og kan få veu-godtgørelse samt tilskud til befordring, kost og logi.

Det her er jo bare få initiativer i den gode og brede aftale, vi har lavet på social- og sundhedsområdet, og som jeg håber vil få flere mennesker til at få øjnene op for de her uddannelser. Tak for ordet. LA støtter forslaget.

Kl. 09:13

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 09:13

(Ordfører)

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Social- og sundhedsassistenter og -hjælpere udgør en krumtap i vores velfærdssamfund, men vi kigger ind i en stor mangel på dem. Med det her lovforslag sikrer vi, at der kan blive uddannet flere sosu'ere, så vi kan styrke vores sundhedsvæsen og ældrepleje. Lovforslaget indebærer to centrale ændringer. For det første skal personer med en videregående uddannelse fremover omfattes af den almindelige deltagerbetaling på 0 kr., når de tager arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet. For det andet får de samme personer adgang til veu-godtgørelse samt tilskud til transport, kost og logi, så de sidestilles med øvrige deltagere.

Forslaget er en opfølgning på en politisk aftale fra januar 2024, som har bred opbakning i Folketinget. Baggrunden er den stigende mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for social- og sundhedsområdet, hvor behovet for dygtige fagfolk er stærkt stigende. Med disse tiltag fjerner vi barrierer og skaber flere muligheder for, at personer med forskellig uddannelsesbaggrund kan træde ind i sundhedssektoren. Det er en vigtig indsats for at sikre en tryk og værdig pleje for vores ældre og for dem, der har mest brug for det. Moderaterne støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er Dansk Folkepartis ordfører. Velkommen til ordføreren. Værsgo, det er en meget præcis ankomst.

Kl. 09:14

der er nu ikke flere ordførere i salen, der ønsker ordet. Så den næste, der får ordet, er børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 09:18

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Der sker mange ting i Folketinget i dag. Vi har lige præsenteret en ny aftale om forskningsreserven på 5,5 mia. kr., og der var et lille pressemøde deroppe, som jeg løb fra, og derfor skal jeg jo så også hilse fra SF og Alternativet – det er også noget nyt for mig – og sige, at de også bakker op om lovforslaget.

Kl. 09:14

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak til alle ordførerne for en god debat og for opbakningen til lovforslaget. I januar måned indgik regeringen en aftale med SF, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Radikale, Dansk Folkeparti og Alternativet om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere.

I Danmark har vi gode erhvervsuddannelser, og det er afgørende, at vi fortsat uddanner dygtige faglærte. Det gælder bl.a. til den of-fentlige sektor, hvor der er en stigende efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft på social- og sundhedsområdet til at understøtte en tryk og værdig alderdom for vores ældre medborgere. Det pegede også Robusthedskommissionen på i deres rapport fra september 2023.

Med lovforslaget understøtter vi, at der kan uddannes flere på det her område. Begge faggrupper er nemlig afgørende for at sikre kvaliteten af vores velfærdssamfund, og de gør hver eneste dag en forskel for den enkelte borger og patient. Lovforslaget indeholder to elementer. For det første bliver beskæftigede med videregående uddannelser omfattet af den almindelige deltagerbetaling på 0 kr., som også gælder for beskæftigede ufaglærte og faglærte, for amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet. For det andet bliver deltagere på amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet, som har en videregående uddannelse, sidestillet med øvrige deltagere, sådan at de får adgang til VEU-godtgørelse og tilskud til befordring, kost og logi.

Jeg er glad for, at vi er mange partier, der står bag den her aftale om social- og sundhedsassistentuddannelsen og social- og sundheds-hjælperuddannelsen. Det er to af de største erhvervsuddannelser, vi har, og de er fuldstændig afgørende for at kunne sikre kvaliteten på plejehjemmene, i sundhedsvæsenet og i hjemmeplejen. Vi vil med lovforslaget prioritere mulighederne for en øget søgning til et område af uddannelsessystemet, der måske nogle gange har været lidt overset, men som betyder alverden for mange af vores ældre medborgere. Tak for ordet.

Kl. 09:20

Vi er her i dag i Folketingssalen for at drøfte et emne, som på alle måder er af afgørende betydning for fremtiden, både for vores sundhedsvæsen og for de mange ældre medborgere, der har behov for og fortjener en værdig pleje. Med lovforslaget L 43 fremsætter regeringen en plan for at rekruttere flere hænder til social- og sundhedsområdet, og tak for det. Men lad os se nærmere på, hvad lovforslaget egentlig betyder, og hvorfor vi i Dansk Folkeparti både støtter det og skærper blikket for, hvad det kræver at sikre ældreplejen og vores sundhedsvæsen fremover.

Dansk Folkeparti har længe peget på, at Danmark står over for en udfordring med at skaffe tilstrækkelig arbejdskraft i social- og sundhedssektoren, og prognoserne er klare: Op mod 16.000 social- og sundhedsassistenter og -hjælpere kommer vi til at mangle frem mod 2030. Det er et skræmmende tal og et tal, som kalder på handling. Derfor anerkender vi behovet for tiltag som dette, der letter adgangen til uddannelserne og sikrer, at også dem med en videregående uddannelse får de samme muligheder for at træde til.

Regeringens forslag om at fjerne deltagerbetalingen for amu-kurser inden for social- og sundhedsområdet for alle uanset uddannelsesniveau kan ses som et positivt skridt. Det skal sikre, at ingen står tilbage med økonomiske barrierer, når de ønsker at bidrage til at løfte vores velfærd, specielt når det gælder de mest sårbare i vores samfund, og samtidig er der behov for at tilpasse ordningerne, så også personer med videregående uddannelser får adgang til godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste samt tilskud til transport og logi.

Men lad os være ærlige: Vi står over for mere end en akut mangel på hænder; vi står over for et systemisk problem, der kræver dybere løsninger. I Dansk Folkeparti har vi ofte understreget, at man ikke alene kan løse problemet med flere penge og en nemmere adgang til kurser, men at man skal gøre det attraktivt at arbejde i ældreplejen, og det kræver en langsigtet investering i både løn- og arbejdsvilkår og arbejdsmiljø. Det kræver, at vi stopper nedskæringerne og genopretter respekten for de mennesker, der hver dag yder en kæmpe indsats. Selv om vi støtter lovforslaget, skal vi også sikre, at dette ikke blot bliver et nyt plaster på et gammelt sår. Vi vil følge op på, hvordan denne lov ændrer sig i praksis; vi vil have garantier for, at det her rent faktisk gør en forskel. For vi kan ikke nøjes med halve løsninger, når det handler om at sikre et sundhedsvæsen og en ældrepleje, der kan følge med efterspørgslen.

Derfor siger Dansk Folkeparti ja til L 43, men vi siger også ja til en fortsat og kritisk opfølgning, for danskernes velfærd er alt for vigtig til, at vi bare lader stå til. Som sagt skulle jeg også hilse fra SF og fra Alternativet, der også støtter lovforslaget, og jeg ved ikke, om de når at komme herved i salen, inden behandling er overstået. Tak for ordet.

Kl. 09:18

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til hr. Alex Ahrendtsen, og jeg beklager, at jeg ikke fik præsenteret ordføreren ordentligt før. Der er ingen korte bemærkninger, og

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og forskellige an-

dre love. (Forlængelse af perioden for opbevaring af oplysninger om konstateret ordblindhed i Ordblindetesten m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 03.10.2024).

Kl. 09:21

Forhandling**Den fg. formand (Birgitte Vind):**

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Frederik Vad fra Socialdemokratiet.

Kl. 09:21

(Ordfører)

Frederik Vad (S):

Tak for det, formand. Jeg har glædet mig helt vildt til at stå på talerstolen her i dag, for det her er en vildt god dag for en gruppe mennesker i vores samfund, som – for manges vedkommende – har haft en langt hårdere gang på jord end de fleste. I dag slår vi endnu en gang fast, at ordblindhed ikke er en sygdom. Ordblindhed er en funktionsnedsættelse, man fødes med, og den kan man få rigtig meget godt ud af. Det behøver ikke være en bagstopper eller et benspænd for det liv, man gerne vil føre, men man kan også, hvis ikke man får den rigtige hjælp, have det som en klods om benet resten af sit liv, og det duer ikke.

Vi lever i et samfund, hvor vi i årevis har haft en situation, hvor de her mennesker, der kæmper med ordblindhed, har skullet bevise gang på gang på gang i løbet af deres liv, at de er ordblinde og derfor bliver ved med at have krav på de hjælpemidler, som vi stiller til rådighed, for at de kan fungere både privat og på en arbejdsplads. Det skaber en stigmatisering, det skaber skam, det skaber skyldfølelse, det skaber tabuisering hos rigtig mange mennesker i vores samfund. I Danmark er der 400.000 ordblinde. Mange af dem klarer sig ufattelig godt, har virksomheder og får gode uddannelser. I Korsør er der en fyr, der hedder Benjamin, som i en alder af 15 år skabte en virksomhed, der hedder Benjamins cykelservice efter nogle dårlige ordblindeoplevelser i sin skole, og nu har han en millionomsætning. Der er masser af den slags historier. Men alt for mange unge tabes også på gulvet.

Historierne er endeløse. Et barn starter i skole, og forældrene ved måske ikke helt, hvad der er galt, lærerne ved det måske ikke, eleverne ved det måske ikke, og stemplet dum og doven får man ret hurtigt i hovedet. Måske får man en test i begyndelsen af sin skoletid, måske gør man ikke. Måske får man læse- og skriveteknologi i tide, måske gør man ikke. Måske, hvis man sent er blevet testet ordblind, kan forældrene spare sammen til, man kan komme på ordblindeefterskole for at nå og redde sin skolegang, inden man skal videre. Måske har forældrene ikke råd. Måske er overgangen fra grundskole til erhvervsskole eller gymnasium en god overgang, hvor den ordblinde elev får al den viden, der er koblet til eleven, overleveret. Måske er overgangen dårlig. Måske får man hjælp på sit gymnasium eller på sin erhvervsskole, måske får man det ikke. Og når man så bliver voksen, kan man risikere at komme ud på en arbejdsplads, som ikke hjælper en med at håndtere ens ordblindhed.

Jeg har set voksne mennesker med store tatoveringer på overarmene, truckførere, som normalt ikke bliver rørt over noget som helst, græde, når de fortæller om, at de er nødt til at spørge naboen om hjælp for at få læst noget op, at de er nødt til at få hjælp skulle skrive et fødselsdagskort, at de ikke kan læse højt for deres børn. Heldigvis hjælper teknologien de her mennesker bedre i dag end tidligere, men samtidig er det skriftlige rum blevet større end det fysiske. Hvis du skal kommunikere med din bank, er det skriftligt. Hvis du skal købe en vare, er det skriftligt. Hvis du skal kommunikere med det offentlige, er det skriftligt. Ja, selv hvis du skal finde en

kæreste nu om dage, er det Tinder og Hinge, der går forud for baren i den lokale by. Det skaber en stigmatisering.

Jeg er stolt af, at vi de sidste 30 år har set en udvikling, så det at være ordblind i dag ikke er den funktionsnedsættelse, der gør det sværest at få et godt afgangsbrev i 9. klasse. Vi har lavet fem ordblindepakker, vi har lavet retskrav på test, vi har lavet en rigtig, rigtig, rigtig god ordblindelæreruddannelse, men vi er ikke i mål. Og de mennesker i vores samfund, der kæmper for at blive accepteret med deres ordblindhed, skal ikke tvinges ned hvert 15. år på en skole med linoleumsgulv for at blive testet gang på gang på gang for deres ordblindhed. Når de har fået deres ordblindhedsbevis, når de har fået deres testresultat, skal de have lov at beholde det livet igennem. Det er nemlig ikke en sygdom, det er noget, man er født med. Det er ikke noget, der går over ligesom influenza, det er noget, vi bliver til at anerkende som værende noget, man lever med, mod og sammen med resten af sit liv.

Så jeg kan med meget, meget stor glæde i stemmen sige, at det her støtter Socialdemokratiet. Det er endnu et skridt i retning af at gøre noget for mennesker, der kæmper med ordblindhed. Og jeg skal på vegne af Enhedslisten sige, at de også støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:26

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 09:26

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for ordet. Lovforslaget, som vi nu behandler her i Folketingsalen, får en stor, stor betydning for en rigtig vigtig gruppe af danskere, og det er en vigtig opgave, som vi fortsætter med her i Folketingssalen, nemlig at gøre det lettere at være ordblind i vort land. Det her er med udgangspunkt i Ordblindepakke V, og det siger jo sig selv, at når vi er nået til fem, har der været fire i forvejen, og jeg kan sige, at Venstre har været i front på det her område helt fra starten.

Det er nemlig sådan, at mere end 400.000 danskere i dag jo er ordblinde, og jeg har mødt rigtig mange af dem. Jeg kan også sige, at jeg har ordblinde helt tæt på i familien, og jeg ved, hvilke kampe de har måttet tage, både igennem skolesystemet, men faktisk også på arbejdspladsen efterfølgende, for at få hjælp. Det kan være i forhold til digitale hjælpemidler, men også i det hele taget at blive anerkendt som ordblind. Dermed kommer de med det her lovforslag forhåbentlig til at mærke, at det bliver lettere, hvis man f.eks. ønsker at tage en uddannelse også senere i livet.

Når jeg møder ordblinde i dag, er der – som også den tidligere ordfører sagde – rigtig mange af dem, som faktisk også klarer sig godt. Mange af dem er faktisk iværksættere. Mange skaber deres egen virksomhed. Men det gør jo ikke, at vi ikke skal huske, at det kan have været en kamp for dem også at nå dertil. Og jeg ved det, som sagt også fra ham, jeg selv bor sammen med, som er ordblind, og som heldigvis – kan man sige – kæmpede kampen og skabte en virksomhed selv om og på trods. Men jeg ved også, at mange unge og børn i dag igennem skolesystemet kæmper for at få de rette hjælpemidler. Nu har vi heldigvis taget yderligere et skridt, så de ikke skal udsættes for senere i livet at skulle op til nye test. På den her måde sikrer vi nemlig, at ordblindetesten, som er foretaget, jo kommer til at blive bevaret resten af livet og dermed gør det lettere.

Venstre støtter naturligvis det her forslag. Tak for ordet.

Kl. 09:29

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:29

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. Det er jo helt fantastisk at stå her i dag, når man sådan set er enig med alle Folketingets partier. Det er jo helt fantastisk med den her aftale, og den aftale, vi har indgået her, er Danmarksdemokraterne jo også en del af. Aftalen skal netop bl.a. sikre, at der sættes fokus på voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder, så også disse målgrupper får den nødvendige hjælp og støtte. Det handler både om at styrke de enkeltes forhold til arbejdsmarkedet og om at løfte livskvaliteten for den enkelte og dennes familie.

I dag er det sådan, at man indplacerer personer, der tager ordblindetesten, i en grøn kategori for dem, som ikke er ordblinde, en gul, som betyder, at man har usikker fonologisk kodning, og en rød, som betyder, at man er ordblind. I dag slettes røde testrapporter efter 15 år, og det er et problem for personer med ordblindhed, der ønsker at uddanne sig gennem hele livet, da de bliver tvunget til at lade sig teste flere gange, hvis de f.eks. ønsker at få adgang til hjælpemidler eller tilbud om efter- og videreuddannelse. Med det her initiativ ændres slettefristen, således at personer, der testes ordblinde – altså den røde score – kan tilgå testresultatet hele livet, medmindre personen anmoder om sletning.

Det får stor betydning for rigtig mange mennesker med ordblindhed, som jo netop har været tvunget til at skulle teste sig flere gange for at få adgang til hjælpemidler eller tilbud om videreuddannelse, og det er jo fuldstændig skørt. For som en tidligere ordfører har sagt, er ordblindhed en varig funktionsnedsættelse, som således skal konstateres én gang, og dokumentationen herfor vil derefter være gyldig resten af livet. Det her forslag vil gavne rigtig mange mennesker med ordblindhed, der undgår at skulle testes for en varig funktionsnedsættelse igen og igen, hvis de har brug for denne dokumentation til at få adgang til hjælpemidler eller andre tilbud, som de har ret til på baggrund af deres funktionsnedsættelse.

I Danmarksdemokraterne har vi også læst alle de positive høringsvar, og det er jo altid godt at læse høringsvar, som er positive, for tit og ofte er der jo også, når vi behandler lovforslag, rigtig mange høringsvar, som ikke er så positive. Det her er til stor gavn for mennesker med ordblindhed, og derfor støtter vi også det her lovforslag fuldstændig. Det er rigtig godt. Hvor er det bare fantastisk sådan en fredag her, når alle ordførerne kan blive enige om noget. Så er det jo rigtig godt for det danske demokrati. Tak for ordet.

Kl. 09:32

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Sofie Lippert, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:32

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet. I dag behandler vi et lovforslag, der skal forlænge perioden for opbevaring af oplysninger vedrørende aftalen om ordblindepakken, som SF også er med i, og som sikrer mod at støtte voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder. Lovforslaget indebærer, at testresultater fra Børne- og Undervisningsministeriets ordblindetest bliver tilgængelige for den ordblinde hele livet med mulighed for, at man kan få slettet sine oplysninger. Med tiltagene i dette forslag tager vi et godt skridt i den rigtige retning.

I SF er vi positive og begejstrede for formålet at undgå testning før støtte, hvilket vil styrke livskvaliteten og jobmulighederne for personer med ordblindhed. Det foreslås også, at myndigheder og uddannelsesinstitutioner får adgang til relevante testdata, og det støtter vi. Ordblindetesten er et nationalt digitalt værktøj til individuel vurdering af at læsevanskeligheder, der kan bruges fra 3. klasse og op til de videregående uddannelser og voksenuddannelser, og er derfor målrettet både børn, unge og voksne.

For de personer, der har fået taget en national ordblindetest, er den meget værdifuld. Ordblindhed er en varig funktionsnedsættelse, og på nuværende tidspunkt sætter slettefristen for ordblindetesten på 15 år en stopper for de personer med ordblindhed, som ønsker at uddanne sig gennem hele livet. Med dette lovforslag kan testen tilgås, efter der er gået 15 år. Disse ændringer vil bidrage til, at konstaterede ordblinde, som påbegynder en uddannelse, allerede ved uddannelsesstarten forhåbentlig kan få stillet de nødvendige hjælpemidler til rådighed og ikke skal igennem endnu en test.

Tidligere i dag blev der fremsat et beslutningsforslag af SF netop om, at vi fremover skal sikre alle modtagere af SPS, altså den specialpædagogiske støtte på vores uddannelsesinstitutioner, bedre muligheder for at få hjælp fra uddannelsens start. Vi ønsker altså, at der forhandles videre om tiltag som dette, der gør, at man, uanset hvilken funktionsnedsættelse man måtte have, får bedre vilkår og mulighed for allerede fra den første dag på en ny uddannelse at få hjælp til at gennemføre uddannelsen på lige vilkår med ens studie- og klassekammerater.

Selv om der i lovforslaget ikke lægges op til at fjerne nogen dataetiske bestemmelser, mener SF, det er vigtigt, at vi opretholder bestemmelsen om, at arbejdsgivere skal bede om samtykke, når det drejer sig om personfølsomme oplysninger, i forhold til dataetiske principper. Tusind tak for ordet. SF støtter selvfølgelig det meget gode lovforslag.

Kl. 09:34

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Kl. 09:35

(Ordfører)

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. Os ordblinde kæmper ikke kun med at afkode bogstaverne. Vi kæmper også med talrige fordomme. Fordomme kan man ikke lovgive sig ud af, men reglen om, at ens test bliver slettet efter 15 år, hjælper os ikke. For de fordomme, der handler om ordblindhed, handler oftest om mangel på intelligens eller om, at hvis man bare prøver nok, er det noget, man lige kan træne sig ud af, men vi ved, at ordblindhed er noget, man har hele livet, og når vores test bliver slettet efter 15 år, sender man et signal om, at ordblindhed kan gå væk, eller at det kan overvindes.

Det her lovforslag kommer ud af en ordblindepakke, som jeg er glad for at hele Folketinget bakker op omkring. Er vi nået langt med forholdene for ordblinde? Ja. Er vi nået i mål? Nej. Men der er en gruppe, vi heller ikke må glemme. Det er de elever, der bliver testet gult. De har også læse- og skrivevanskeligheder. For nogle elever er det: Yes, jeg er ordblind; jeg klør på herfra. For andre er det et slag i maven, for hvad nu? Ingen hjælpemidler, ingen ekstra tid til eksamen og ingen Nota. Vi har et ansvar for, at skolerne er klædt på til at hjælpe de her elever. Jeg har faktisk fået fortalt historier om lærere, der har testet elever flere gange, for at de kunne blive testet ordblinde, fordi de simpelt hen følte sig magtesløse over, at de ikke kunne hjælpe de her elever, der blev testet gult, og det er ikke godt nok.

Vi har taget nogle skridt i den nye folkeskoleaftale, men vi i Liberal Alliance vil også gerne, at vi får styrket læsevejlederne, og

at de kommer meget mere ind i undervisningen, så de kan vejlede, udvikle, teste læse- og skrivefærdigheder samt planlægge og udvikle læseplaner, som kan hjælpe de her elever, der bliver testet gult. Lige som alle Folketingets partier står sammen om ordblindhed, håber jeg også, at vi kan stå sammen om de her elever, der bliver testet gult.

Liberal Alliance støtter selvfølgelig lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:37

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 09:37

(Ordfører)

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Tak for det, formand. Jeg vil starte med at sige, at jeg er enig med de foregående ordførere, der har nævnt, at ordblindhed jo ikke behøver at være en sådan meget invaliderende udfordring, og nogle vender det til en styrke. Men jeg har arbejdet på universitetet som støttelærer for studerende med funktionsnedsættelser og har i den forbindelse set, at ordblindhed virkelig også kan være en meget, meget stor udfordring. Så det er virkelig godt, at vi med det her lovforslag sikrer en smidigere hjælp til de personer med ordblindhed, som har brug for ekstra støtte og hjælp.

På nuværende tidspunkt er det sådan, at oplysningerne om ordblindhed slettes efter 15 år, hvilket kan være en hindring for de her personer, som derfor så har behov for at dokumentere deres ordblindhed løbende. Det er jo lidt et kuriosum, en underlig ting, når ordblindhed jo, som de tidligere ordførere har nævnt, er noget, som man ikke bliver helbredt fra. Det er noget, der ligesom bliver ved med at være der; det er ikke en sygdom, det er ikke influenza. Så det er egentlig underligt, at man løbende skal dokumentere, at man har ordblindhed.

Med den her ændring fjerner vi altså den potentielle barriere og sikrer, at de personer, der ønsker hjælp, kan få det gennem hele livet. Lovforslaget sikrer, at personer, der allerede har fået konstateret ordblindhed, ikke skal igennem unødvendige gentagelser af test for at bevare deres adgang til de her ressourcer og den her støtte. Og det er et vigtigt skridt for at understøtte livslang læring og social inklusion, både på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt.

Derfor støtter Moderaterne selvfølgelig det her lovforslag fuldt ud. Vi ser det som et nødvendigt og værdifuldt tiltag for at sikre, at personer med ordblindhed har de bedst mulige vilkår for at modtage støtte og deltage aktivt i samfundet. Og vi ser frem til at bidrage til, at den her vigtige forbedring bliver en realitet.

Jeg vil bare lige til slut nævne, at jeg også har læst høringsvarene og bed mærke i, at det blev påpeget, at det jo egentlig også er et godt eksempel på unødigt bureaukrati, som vi hermed letter. Og det synes jeg vi skal gøre mere af. Tak for ordet.

Kl. 09:39

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Lise Bertelsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:39

(Ordfører)

Lise Bertelsen (KF):

Tak for ordet, formand. Lovforslaget er en udmøntning, som fokuserer på at hjælpe voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder. Lovforslaget ændrer slettepolitikken for ordblindetest, så testresultatet kan tilgås hele livet, medmindre personen med ordblindhed selv ønsker, at det slettes. Lovforslaget sikrer også, at

oplysninger om ordblindhed kan bruges af offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner.

Det er alt sammen initiativer, der kan gøre det lettere for mennesker med ordblindhed. Det er sund fornuft, og derfor bakker Det Konservative Folkeparti selvfølgelig op om det. Tak for ordet.

Kl. 09:40

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste, der får ordet, er fru Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Kl. 09:40

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Man regner med, at der i Danmark er over 400.000 ordblinde i den danske befolkning, og i hver skoleklasse sidder der i snit omkring to elever, som har ordblindhed. Ordblindhed varer hele livet, og det må ikke være en forhindring for, at man kan udleve sine drømme. Derfor bakker vi fra Enhedslistens side selvfølgelig varmt op om det her lovforslag, som forhindrer, at man igen og igen skal testes for at bevise sin ordblindhed, hvis man skal have ret til hjælpemidler. Det er rigtig fornuftig politik, det er på tide, og vi er i hvert fald åbne for at gøre endnu mere for en gruppe, som ofte oplever udfordringer, som de slet ikke har fortjent. Men tak til regeringen for at fremsætte et rigtig godt lovforslag. Tak.

Kl. 09:41

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 09:41

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Alle, også dem med særlige udfordringer, skal have en fair chance for at lære at læse. At kunne læse er ikke bare en praktisk færdighed; det er adgangsbilletten til vores kultur og viden, og det bør være tilgængeligt for alle. For vi ved, at der er mange børn og unge, særlig de ordblinde, som kæmper med at få bogstaverne til at give mening. Derfor er vi også mange her i Folketinget, der har kæmpet for, at lærerstuderende skal uddannes til at finde og støtte ordblinde elever. Vi ved, hvor vigtigt det er, at alle børn, også de ordblinde, bliver mødt af lærere, som forstår deres behov.

Så det glæder os, at regeringen nu vil fjerne slettefristen, så ordblinde ikke skal testes igen og igen. Det er et skridt i den rigtige retning, og det er et initiativ, som vi støtter helhjertet. Det bringer os nærmere en folkeskole, hvor ingen lades i stikken, og hvor alle kan få lov til at læse på deres egne præmisser.

I Dansk Folkeparti vil vi fortsat kæmpe for, at alle børn får den hjælp, de har brug for, og vi håber selvfølgelig på, at regeringen fortsætter med at have øje for de ordblinde. Det har Dansk Folkeparti i hvert fald. Tak for ordet.

Kl. 09:42

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Christina Olumeko fra Alternativet.

Kl. 09:43

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Mange tak for ordet. Vi er jo rørende enige i dag. Som det allerede er blevet sagt af flere af mine kolleger, udmønter dette lovforslag initiativ nr. 6 i »Ordblindepakke V«. Og som det også allerede er blevet sagt, er det sådan, at vi med lovforslaget her ændrer slettepolitikken,

så personer, der testes som ordblinde i den røde kategori, kan tilgå deres testresultater hele livet, medmindre de altså selv anmoder om sletning.

Formålet med lovforslaget er jo, at man, hvis man er et menneske med ordblindhed, kan undgå at skulle lade sig teste flere gange, hvis det er sådan, at man gerne vil videreuddanne sig eller efteruddanne sig i løbet af livet, og det kan vi selvfølgelig godt støtte i Alternativet. Det er et rigtig godt lovforslag. Tak for ordet.

Kl. 09:43

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Der er ikke flere ordførere på talerlisten her, så den næste, der får ordet, er børne- og undervisningsministeren.

Kl. 09:44

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak. Tak til alle ordførere for en god debat og til alle partier for at bakke op om lovforslaget. Regeringen indgik i oktober sidste år en aftale med SF, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Konservative, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om en ordblindepakke. Ordblindhed er for mange en barriere for at gennemføre en uddannelse og opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet, ligesom det kan være en barriere for deltagelse i samfundslivet mere generelt, og derfor er det også vigtigt, at der sættes fokus på personer med ordblindhed, så også den gruppe får den nødvendige hjælp og støtte. I dag sletter vi oplysninger om personer, som er konstateret ordblinde med test foretaget efter 15 år. Det vil på sigt blive et problem for personer med ordblindhed, der ønsker at uddanne sig gennem hele livet, da de kan være nødsaget til at lade sig teste flere gange, hvis de f.eks. ønsker at få adgang til hjælpemidler eller tilbud om efter- og/eller videreuddannelse. Det samme kan være tilfældet, hvis offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner eller andre ikke er bekendt med oplysninger om, at en person tidligere allerede er konstateret ordblind. Det vil man f.eks. kunne opleve nede på jobcenteret.

Med lovforslaget sikrer vi, at personer, der konstateres ordblinde ved test foretaget med ordblindetesten, kan tilgå det testresultat gennem hele deres liv, medmindre, selvfølgelig, personen selv beder om, at oplysningerne slettes. Det foreslås, at ministeriet skal stille oplysninger om konstateret ordblindhed og dokumentation for det ved test foretaget med ordblindetesten til rådighed for den registrerede, indtil man afgår ved døden, eller indtil oplysningerne er slettet efter anmodning fra den registrerede. Det foreslås samtidig, at ministeriet skal stille oplysninger om, hvorvidt en person er testet med ordblindetesten, resultatet heraf og dokumentationen for det til rådighed for offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner m.v. Med lovforslaget vil oplysninger om konstateret ordblindhed og dokumentation ved test foretaget med ordblindetesten skulle lægges uprøvet til grund, hvis den pågældende på baggrund af ordblindhed kan tildeles offentlige støtte m.v. Uprøvet betyder, at der ikke vil kunne stilles krav om, at en person, som er konstateret ordblind med ordblindetesten, på ny skal testes for ordblindhed.

Jeg er glad for, at vi er enige om at gennemføre det her tiltag, som jeg tror vil være til hjælp for mange voksne med ordblindhed, og vi vil med lovforslaget gøre det lettere for personer med ordblindhed at få den nødvendige hjælp og støtte gennem hele livet. Tak for ordet.

Kl. 09:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. (Ny udbudsmodel for at øge forsyningssikkerheden af arbejdsmarkedsuddannelser).

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 03.10.2024).

Kl. 09:46

Forhandling

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fru Astrid Krag fra Socialdemokratiet.

Kl. 09:47

(Ordfører)

Astrid Krag (S):

Der er lidt højdeforskel på ministeren og ordføreren, må man sige. Jeg må lige have den lidt ned.

Tak for ordet, formand. Arbejdsmarkedsuddannelserne spiller en afgørende rolle i forhold til at sikre, at vi har så stærkt og fleksibelt et arbejdsmarked, som vi har i Danmark. Lønmodtagerne kan efter- og videreuddanne sig, de kan få de lovpligtige certifikater om sikkerhed og arbejdsmiljø, og de kan holde sig ajour med den nyeste udvikling inden for deres fag. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi har vores amu-system, og det er rigtig vigtigt, at vi sikrer, at der er et tilstrækkeligt udbud af arbejdsmarkedsuddannelser i hele landet.

Med lovforslaget her udmønter vi en ny udbudsmodel for arbejdsmarkedsuddannelserne på baggrund af den trepartsaftale, som regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i september 2023 om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse. Målet er at skabe et mere robust arbejdsmarkedsuddannelsessystem, som sikrer forsyningssikkerheden af amu-kurser overalt i Danmark. Borgere og virksomheder skal kunne regne med, at der er de relevante efteruddannelsestilbud, når der er behov for det. Derfor skal forslaget bl.a. afhjælpe de problemer, vi ser i dag, med for mange aflysninger af amu-kurser.

Konkret vil lovforslaget sikre forsyningssikkerheden af amu-kurser ved at fastsætte et forventet antal udbudsgodkendelser og krav om minimumsaktivitet forud for hver udbudsrunde. På den måde sikrer man, at der er overensstemmelse mellem antallet af udbudsgodkendelser og den faktisk forventede kursusaktivitet inden for de forskellige amu-områder. Samtidig sikres det, at amu-udbyderne faktisk afholder amu-kurserne. Det vil også blive muligt at tilbagekalde en udbudsgodkendelse, hvis en udbyder ikke lever op til det fastsatte krav om minimumsaktivitet. Der er i lovforslaget nogle undtagelsesmuligheder, hvis vi har at gøre med f.eks. nogle meget specialiserede amu-kurser – det er jo også meget fint – ligesom der også kan være geografiske forhold, der taler for, at man bevarer et amu-udbud lokalt, selv om stedet ikke lever op til minimumskravet. Men det er der altså muligheder for med den måde, lovforslaget er skrevet på.

Med forslaget lægges der op også op til skærpede krav for at blive godkendt som amu-udbyder. Børne- og Undervisningsministeriet vil stå for vurderingen af, om amu-udbyderen kan sikre et til-

strækkeligt fagligt miljø til at varetage undervisningen og kan sikre forsyningen af amu-kurser. I forlængelse af det lægges der også op til at tillade færre af det, man kalder udlægninger, altså færre aftaler om, at en anden end den, der er godkendt til at være udbyder, kan varetage undervisningen og aktiviteten. Det vil sikre en bedre gennemsigtighed, i forhold til hvem der egentlig har udbuddene, og en højere kvalitet.

Så samlet set er det her et rigtig godt lovforslag, der er med til at understøtte ambitionen om, at man skal kunne videre- og efteruddanne sig igennem hele arbejdslivet, og vi kan derfor med glæde støtte lovforslaget fra Socialdemokratiets side.

Kl. 09:50

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 09:50

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Det er nødvendigt at nytænke udbudsmodellen for amu-uddannelser, fordi vi har set, at for mange kurser er blevet aflyst, eller at der ikke er blevet udbudt nok kurser.

Med den nye udbudsmodel, som vi behandler her i salen lige nu, fastsætter vi bl.a. et krav om minimumsaktivitet og et krav om et forventet antal udbudsgodkendelser. For vi skal selvfølgelig sikre, at der bliver udbudt den kursusaktivitet, der bliver efterspurgt, og som er nødvendig for udviklingen af vores arbejdsmarked.

I dag har vi et meget dynamisk arbejdsmarked. Mange skifter bane eller tager stilling i løbet af deres arbejdsliv og har måske lyst til at starte på noget nyt. Det skaber et behov for efteruddannelse og opkvalificering. Og hvad end kurset handler om førstehjælp, rengøring eller ledelse, har vi brug for at sikre os, at der er gode tilbud.

Jeg har lagt mærke til, at høringssvarene ikke har givet anledning til de store uenigheder, og det synes jeg er glædeligt. Der er nogle få, der påpeger, at der godt kan være en bekymring for, om der er nogle steder, der giver noget unødvendigt papirarbejde. Men jeg kan jo sige, at det så er det, vi kommer til at skulle følge undervejs, også efter implementeringen af lovforslaget.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 09:51

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Næste ordfører i rækken er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:51

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik den 12. september 2023 en trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse. Lovforslaget er en udmøntning af den del af aftalen, der vedrører en ny udbudsmodel for arbejdsmarkedsuddannelser, dvs. amu. Formålet med den nye udbudsmodel er en bedre understøttelse af forsyningssikkerheden, herunder at understøtte større faglig og økonomisk bæredygtighed for arbejdsmarkedsuddannelser, der bl.a. har været præget af mange aflysninger af kurser. Lovforslaget her vil træde i kraft den 1. januar 2025. Det er en del af en trepartsaftale, at der laves en ny udbudsmodel for arbejdsmarkedsuddannelser, og i forlængelse heraf at der stilles skærpede krav for at få udbudsgodkendelse til en FKB. En FKB beskriver et afgrænset jobområde med tilhørende kompetencer og en forudsætning for at kunne udvikle og udbyde målrettede amu-uddannelser til medarbejdere i det enkelte jobområde. Det foreslås, at der stilles nye krav til ansøgere om at udbyde amu.

I Danmarksdemokraterne ønsker vi et Danmark i balance, og vi finder også, det er vigtigt, at der er uddannelser i hele Danmark. Jeg vil godt hejse et bekymringsflag, i forhold til at man skal være meget opmærksom på, at det ikke fører til endnu mere centralisering, og det er selvfølgelig også noget, vi vil spørge ind til i udvalgsbehandlingen. Danmarksdemokraterne er enige i intentionerne i forslaget om at sikre et stabilt og fagligt og økonomisk bæredygtigt amu-landskab i hele landet. I den forbindelse noterer vi os også, at det er en trepartsaftale, der er indgået, men vi vil samtidig også bemærke, at det fremgår af adskillige høringssvar fra bl.a. DA, DEG og professionshøjskolerne, at f.eks. en indførelse af et krav om minimumsaktivitet og samtidig begrænsning af udlægningsmulighederne risikerer over tid at medføre en nedgang i antallet af udbydere i en sådan grad, at det kan føre til u hensigtsmæssig centralisering i udbuddet. Hvis der bliver længere til arbejdsmarkedsuddannelserne, kan det også betyde flere udgifter til transport og overnatning også for virksomhederne, der i så fald muligvis vil være mindre tilbøjelige til at benytte sig af dette.

Danmarksdemokraterne mener, at virksomheder, medarbejdere og ledige overalt i landet skal have adgang til relevante efteruddannelsstilbud. Derfor bør der også følges op på erfaringer med den nye udbudsmodel og korrigeres, hvis det medfører skævheder og færre f.eks. får korte amu-kurser, de før har haft adgang til.

I Danmarksdemokraterne ser vi frem til udvalgsbehandlingen. Tak for ordet.

Kl. 09:54

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste i ordførerrækken er fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:54

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet. Med dette lovforslag realiseres et af hovedpunkterne i VEU-trepartsaftalen fra sidste år, nemlig udviklingen af en ny model for udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelser, også kaldet amu-kurser. Konkret introduceres nye, skærpede krav til godkendelse af de enkelte udbydere. Det handler om at sikre, at de udbydere, der får lov at tilbyde kurser inden for de specifikke fagområder, rent faktisk har de faglige og økonomiske rammer på plads til at kunne skabe stærke uddannelsesstilbud. De nye krav til udbudsgodkendelse og det indbyggede minimumsaktivitetskrav er redskaber, som skal sikre, at udbydere ikke blot får godkendelsen, men også rent faktisk opretter kurser og bidrager til opsøgende arbejde. Med andre ord sikrer vi her, at udbyderne aktivt lever op til deres ansvar.

Et af elementerne i lovforslaget er en fastsættelse af de objektive kriterier, som ministeriet og efteruddannelsesudvalgene skal bruge til at fastsætte antallet af udbydere. Formålet er at sikre geografisk tilgængelighed uden at gå på kompromis med fagligheden i uddannelsesstilbuddene. For SF er det afgørende, at man på tværs af brancher og på tværs af landet kan deltage i amu-kurser. Dog skal vi samtidig sikre, at man ikke spreder ressourcerne så tyndt ud, at vi mister kvaliteten i uddannelserne. For at sikre denne balance er det helt afgørende, at man i fastsættelsen af antallet af amu-tilbud er i tæt dialog med efteruddannelsesudvalgene, for de kender til målgruppen og branchens behov.

Alt i alt synes jeg, at lovforslaget på afbalanceret vis sikrer, at amu-udbuddene bliver mere fagligt bæredygtige. På den baggrund støtter SF lovforslaget.

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste i ordførerrækken er fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Kl. 09:56

len. Ligeledes bliver der indført skærpede krav for udbudsgodkendelser, herunder krav om både fagligt og økonomisk bæredygtigt aktivitetsniveau hos udbyderne. Det er jeg sikker på tilsammen vil sikre en bedre arbejdsmarkedsuddannelse i fremtiden. Derfor støtter Det Konservative Folkeparti lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:59

Kl. 09:56

(Ordfører)

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. Med lovforslaget foreslås der en ny udbudsmodel for arbejdsmarkedsuddannelser med henblik på at øge forsyningssikkerheden. Forslaget udmønter en trepartsaftale, og i Liberal Alliance er vi generelt glade, når arbejdsmarkedets parter træffer beslutninger om arbejdsmarkedet, da det ofte skaber bedre resultater, at dem, der er tæt på virkeligheden, træffer beslutningerne. Vi kan dog se, at flere af interessenterne mener, at ansøgningsprocessen for udlægningen bliver for tung, og det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, at vi indfører en alt for bureaukratisk ordning. Derfor kunne vi overveje, om vi kunne kigge forslaget igennem og se, om der var en mere lempelig proces.

Derudover tror jeg også, der vil være behov for, at vi tager en evaluering af den nye udbudsmodel, når den har været trådt i kraft i nogle år, og vurderer, om den har fungeret hensigtsmæssigt. Men Liberal Alliance støtter den nye udbudsmodel. Tak for ordet.

Kl. 09:57

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Kl. 09:59

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Arbejdsmarkedsuddannelserne er vigtige for vores samfund. De sikrer konkret, relevant videre- og efteruddannelse for rigtig mange mennesker hver evig eneste dag. Derfor er det også rigtig vigtigt, at vi sikrer os et ordentligt og dækkende udbud i hele landet, så det er muligt for enkelte og for virksomheder at sikre, at der er opkvalificering, der fungerer, i nærheden af deres arbejdsplads. Derfor bakker Enhedslisten op om lovforslaget. Tak.

Kl. 10:00

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne.

Kl. 09:57

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Mange tak. Vi behandler i dag lovforslag L 46, som foreslår en ny model for udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, også kendt som amu-kurser. Forslaget er en del af trepartsaftalen fra september 2023, hvor regeringen og arbejdsmarkedets parter blev enige om at styrke voksen-, efter- og videreuddannelserne.

Lovforslaget sigter mod at øge forsyningssikkerheden af amu-kurser ved at reducere antallet af aflysninger og sikre, at kurserne reelt bliver gennemført, når der er efterspørgsel fra både borgere og virksomheder. Lovforslaget vil skabe et mere stabilt og pålideligt amu-system ved at fastsætte et forventet antal udbudsgodkendelser og krav om minimumsaktivitet forud for hver udbudsrunde. Det vil sikre, at udbyderne opretholder et relevant og aktivt kursusudbud, som er i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov.

Moderaterne bakker op om dette lovforslag. Det er afgørende for vores arbejdsstyrke, at vi har et amu-system, der kan levere kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne og sikre ufaglærte og faglærte bedre muligheder for opkvalificering og omstilling. Det er et skridt i retning af et mere fleksibelt og robust arbejdsmarked, som vi er glade for at støtte. Tak for ordet.

Kl. 09:58

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Arbejdsmarkedsuddannelserne er ikke blot kurser. De er rygraden i vores danske arbejdsstyrke. Uden amu ville mange stå uden den nødvendige opkvalificering til at udføre deres job trygt og sikkert. Fra gaffeltrucken og sosu-faget til industrien uddanner amu folk, der hver dag får hjulene til at dreje rundt i Danmark. Amu sikrer, at vi kan udvikle os og møde nye udfordringer med kompetence og mod. Jeg har selv, da jeg var lidt yngre, taget et truckcertifikat til gaffeltruck, og jeg blev ret god til det.

Dansk Folkeparti støtter lovforslaget, fordi det vil styrke amu-området og skabe bedre rammer for vores erhvervsskoler og amu-centre. Det handler om, at de kurser, der bliver udbudt, faktisk bliver afholdt, så vi undgår aflysninger og giver arbejdskraften landet over stabile muligheder for at tage nødvendige certifikater og udvikle deres færdigheder. Amu-uddannelserne er et værn for dansk håndværk, erhverv og den dygtige faglærte arbejdskraft, som vi værdsætter og ikke vil se gå tabt. Vi støtter dette lovforslag, fordi vi ved, hvor afgørende det er for hele vores samfund. Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at amu-området fortsat er stærkt og højt prioriteret. Tak for ordet.

Kl. 10:01

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Christina Olumeko fra Alternativet.

Kl. 10:01

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Lise Bertelsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:58

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak for ordet. Lovforslaget her udmønter dele af trepartsaftalen fra september 2023 om en ny model for udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, og der er tale om meget omfattende ændringer i den nuværende udbudsmodel.

Det er afgørende for det danske arbejdsmarked at have et stabilt og fleksibelt udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, så der på tværs af

(Ordfører)

Lise Bertelsen (KF):

Tak for ordet, formand. Formålet med lovforslaget er at lave en ny udbudsmodel, der bl.a. vil skærpe kravene til udbudsgodkendelser, herunder at antallet af udbud tilpasses aktiviteten, altså efterspørgs-

brancher og landsdele er et relevant efteruddannelsestilbud, både når borgere og virksomheder efterspørger det.

I Alternativet er vi glade for, at man med lovforslaget vil styrke de faglige miljøer ved at skærpe kravene til udbyderne og ved at konsolidere aktiviteten.

I høringssvarene kan jeg, ligesom flere af mine kollegaer har været inde på, se, at der er en bekymring for, at den nye ansøgningsproces for udlægning kan blive for administrativt tung. Jeg synes personligt, det er lidt svært at vurdere på det nuværende vidensgrundlag, om de administrative byrder kan blive for store. Og derfor glæder det mig, at ministeriet vil foretage en løbende opfølgning og evaluering af den nye model, så vi forhåbentlig kan ændre i lovgivningen efterfølgende, hvis der er utilsigtede konsekvenser af de nye regler.

Men på nuværende tidspunkt vil Alternativet gerne støtte lovforslaget.

Kl. 10:03

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Det betyder, at vi er kommet igennem ordførerrækken, og at den næste, der får ordet, er børne- og undervisningsministeren.

Kl. 10:03

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Først og fremmest mange tak til formanden for ordet. Og dernæst tak til ordførerne for indlæg og for opbakning til lovforslaget, som jeg erkender er en lille smule teknisk.

Det er jo et lovforslag, der udmønter en ny udbudsmodel for arbejdsmarkedsuddannelserne. Og det er en del af en trepartsaf tale, som vi indgik i regeringen med arbejdsmarkedets parter tilbage i september 2023. Det er en trepartsaf tale, der handler om langsigtet investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse, og det er vist heller ikke for tidligt. Det er nødvendigt med en ny udbudsmodel, der sikrer større forsyningssikkerhed, bl.a. fordi der har været og fortsat er for mange aflysninger af amu-kurser.

Hensigten med lovforslaget er at skabe et mere robust amu-system, så både borgere og virksomheder får relevante efteruddannelsestilbud, når der er behov for det. Forsyningssikkerheden af amu-kurser skal sikres, ved at der fastsættes et forventet antal udbudsgodkendelser og krav om minimumsaktivitet forud for hver udbudsrunde. På den måde sikres det, dels at antallet af udbudsgodkendelser, dvs. antallet af amu-udbydere, der kan udbyde bestemte kurser, og selve den forventede kursusaktivitet inden for de forskellige amu-områder passer sammen, dels at amu-udbyderne faktisk afholder amu-kurserne.

Der er dog tilfælde, hvor det ikke vil give mening at fastsætte krav til minimumsaktiviteten. Det vil det ikke gøre, hvis en amu-uddannelse er meget specialiseret, kun to uddannelsesinstitutioner har et tilstrækkeligt fagligt miljø og aktiviteten inden for uddannelsen er meget beskeden. I de tilfælde vil krav om minimumsaktivitet derfor kunne undlades.

En udbudsgodkendelse kan tilbagekaldes, hvis en udbyder ikke lever op til det fastsatte krav om aktivitet. Der vil dog være tilfælde, hvor det ikke vil være rimeligt at tilbagekalde en udbudsgodkendelse, f.eks. hvor særlige geografiske forhold – det kunne være Bornholm – taler for at bevare et amu-udbud lokalt.

Desuden indføres der skærpede krav for at blive godkendt som amu-udbyder. Til brug for vurderingen af, om ansøgerne lever op til de skærpede krav, indhenter Børne- og Undervisningsministeriet en udtalelse fra efteruddannelsesudvalgene, hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenteret. Det vil bl.a. indgå i vurderingen, om en ansøger har et tilstrækkeligt fagligt miljø til at varetage undervisningen og kan sikre forsyningen af amu-kurser.

Forsyningssikkerheden skal derudover sikres, ved at der skal være færre udlægninger, dvs. færre aftaler om, at en anden end den godkendte udbyder varetager undervisningen og aktiviteten. Det er med til at sikre forsyningssikkerheden og øge kvaliteten af amu-kurserne.

Til sidst vil jeg sige, at uddannelse jo ikke kun er noget, vi tilgår én gang i livet. Det er afgørende, at vi som lønmodtagere hurtigt kan omstille os til arbejdsmarkedets behov. Ufaglærte og faglærte skal have mulighed for at specialisere sig og for at skifte spor, og virksomhederne skal have den kvalificerede arbejdskraft, som de har brug for. Og derfor er jeg også glad for, at vi med det her lovforslag gør amu-systemet mere robust. Jeg ved, at amu for mange er en lidt fjern størrelse, men jeg kan fortælle, at der sidste år var 192.000 forskellige danskere, der deltog på en amu-uddannelse. Så det er noget, der i den grad bruges.

Jeg ser frem til eventuelle spørgsmål under udvalgsbehandlingen. Tak for ordet.

Kl. 10:06

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om vejafgift, brændstoffsbrugsafgiftsloven, lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v., lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. og forskellige andre love. (Gennemførelse af dele af aftale om deludmøntning af Grøn Fond, tilpasning af gennemførelse af aftale om grøn skatte-reform for industri m.v., tekniske ændringer af vejafgiftsloven, tilpasning af regler for blandingsbestemmelsen m.v., ændringer med henblik på at fremme regelefterlevelsen på motorområdet m.v.).

Af skatteministeren (Rasmus Stoklund).
(Fremsættelse 02.10.2024).

Kl. 10:07

Forhandling

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Jesper Petersen fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Normalt ville det jo være Anders Kronborg, der gav møde som skatteordfører for Socialdemokratiet, men af nogle private årsager har han ikke mulighed for at være her i dag, og jeg har lovet at tage førstebehandlingen her i hans sted.

Som formanden indledte punktet med, har forslaget her til formål at udmønte dele af aftale om »Deludmøntning om Grøn Fond« af 15. april 2024 indgået af regeringspartierne sammen med SF, De Konservative, Enhedslisten og Radikale Venstre om forhøjelse af

dieselafgiften og midlertidig lempelse af udligningsafgiften for dieslbiler og vejafgiften for lastbiler. Med lovforslaget justeres eller ændres forskellige andre dele af skattereglerne på motor- og energiområderne. Det er tiltag, der skal adressere konkrete problemstillinger og enten skal modarbejde omgåelse af skat, hvor det er fundet nødvendigt, eller tiltag, som skal lempe beskatningen, hvor det er mest rimeligt eller hensigtsmæssigt.

Transportsektoren står fortsat for en stor del af Danmarks CO₂-udledninger. Omstillingen af vores energiforsyning går godt og støt fremad. Også i går kom der nye tal, der viser, at det går rigtig godt, men bl.a. på transportområdet er der meget at gøre endnu, og tiltagene her på området er altså et bidrag til at skulle tage fat på den udfordring.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at hæve dieselafgiften med 50 øre fra den 1. januar 2025. På samme tid foreslås en nedsættelse af udligningsafgiften for dieslbiler. Lovforslaget indebærer også en midlertidig nedsættelse af vejafgiften for lastbiler og en mildere indfasning af afgiftsstigningen end det, der oprindeligt var tiltænkt. Forskellige tekniske ændringer skal også få indfasningen af de nye regler til at ske mere smidigt for virksomhederne. Forhøjelsen af dieselafgiften og tilhørende kompensation vil bidrage til opnåelse af klimamålene med ca. 0,3 mio. t CO₂-udledninger.

Der er en del andre tiltag i lovforslaget, også nogle få, jeg vil fremhæve. Det foreslås at justere blandingsreglerne i energiafgiftslovene, så f.eks. biogas kan være afgiftsfrit, når det først er blevet blandet med fossilt gas inden for virksomhedens område og anvendes inden for samme virksomhedsområde, altså i praksis en forbedring af biogassens stiling og undgåelse af en slags unødigt klimabeskatning af biogas.

Det er igen nødvendigt at lave en ændring på leasingområdet for at sikre regelefterlevelse her. Hvis Skattestyrelsen finder, at en oprindelig værdifastsættelse er åbenlyst forkert, skal der være bedre mulighed for at genoptage sagen og altså undgå en mulighed for at omgå en rimelig beskatning på det her punkt.

En helt tredje problemstilling vedrørende beskatning af deltidsbrandmænds køb af dagsbeviser bliver også håndteret. Deltidsbrandmændene skal altså ikke betale privatbenyttelsestillæg for kørsel i et erhvervskøretøj, når de bliver hidkaldt til at hjælpe og bliver indsat i forskellige opgaver.

Samlet set står vi altså med et lovforslag, der giver mindre CO₂-udledning fra transportsektoren, som dæmper op for mulig omgåelse af reglerne vedrørende beskatning af leasingbiler, som giver mere rimelige regler for biogas, og som løser et problem for deltidsbrandmænd m.v. Det er alt sammen positive tiltag for Socialdemokratiet, og vi kan selvsagt støtte lovforslaget.

Kl. 10:11

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne. Værsgø.

Kl. 10:11

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak, fru formand. Jeg vil egentlig gerne kvittere for ordførerens tale. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Danmarksdemokraterne ser lidt anderledes på det her lovforslag. Vi synes jo, det er besynderligt, at man for det første pr. 1. januar begynder at øge vores dieselolieafgift med 50 øre plus moms, og at man for det andet oven i det indfører den her meget rigide nye vejgodsafgift, som er til stor gene og skade for det danske vognmandserhverv og alle de folk, som lukrerer på, at vi har logistikløsninger i Danmark. Der vil jeg bare gerne spørge ordføreren for Socialdemokraterne om noget. Når vi nu kan se på de beregninger, der er kommet, at en gennemsnitlig lastbil ved fuld indfasning med hensyn til faste udgifter vedrøren-

de miljødelen vil stige fra 10.000 kr. i 2023, til, når den er fuldt implementeret i 2028, godt 120.000 kr. i driftsudgifter, altså afgift pr. kilometer osv. – det er regningen for den samme lastbil – anser Socialdemokraterne så det som fuldt ud konkurrenceforsvarligt?

Kl. 10:12

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 10:12

Jesper Petersen (S):

Ja, i den forstand, at der skal gælde de samme afgifter for at køre i Danmark for udenlandske lastbiler, som der gælder for danske lastbiler, at Skatteministeriet i den her forbindelse også styrker kontrollen med, at tingene bliver betalt, som de skal, og at der jo i øvrigt også på samme tid er givet nogle muligheder for, at man kan køre med mere gods. Det synes jeg også er væsentligt at have med i det her billede. Det er ikke noget, hr. Hans Kristian Skibby nævner i sit indlæg, men det er jo altså også tilfældet her.

På den måde er det her jo en måde at adressere det, at vejgods-transport i Danmark også er nødt til at give sin del af bidraget til, at vi får nedsat vores klimabelastning i Danmark. Det sker så på en måde, der går bredt ud over den her branche, og jo altså også vil omfatte udenlandske lastbiler, der kører i Danmark.

Kl. 10:13

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 10:13

Hans Kristian Skibby (DD):

Ja, men i den samme sætning burde ordføreren måske også reflektere lidt over, at det ved lovens tilblivelse her kun drejer sig om lastbiler på over 12 t, hvorimod vi kan se, at grænsen allerede fra 2028 kommer ned på 3,5 t. Det betyder jo, at langt, langt flere biler bliver omfattet, og det betyder også mere for den regionale trafik, altså distributionen af varer ud til butikker osv. Der kan vi jo se, at distributionsbilerne, som typisk er de mindste, bliver omfattet godt og grundigt i hvert fald fra 2028. Anerkender ordføreren ikke, at det er en skævvridning i forhold til den måde, vi typisk har en idé om i Danmark at vi kan få leveret gods rundt i hele Danmark på til fair priser?

Kl. 10:14

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 10:14

Jesper Petersen (S):

Nej, det synes jeg ikke at det er. Grundlæggende er det her jo et spørgsmål om, hvorvidt man synes, at også vejgodstransporten er nødt til at være en del af nedbringelsen af klimabelastningen i Danmark. Det sker så bredt for transportbranchen. Der bliver lavet nogle mildere indfasninger med det her lovforslag end med det, der oprindeligt var tiltænkt. Det synes jeg er fornuftigt. Vi har også haft en udmærket diskussion i Skatteudvalget om tingene. Og så bliver der jo også et forløb nu over de kommende år, hvor der bliver bedre og bedre muligheder for alternativer ikke mindst for mindre godskøretøjer end dem, der kører på diesel.

Kl. 10:15

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så vi byder velkommen til den næste ordfører i rækken, fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, formand. Den sidste ordfører kan jeg starte med at oplyse om, at jeg holder talen her på vegne af Venstres skatteordfører, som er forhindret i at være til stede i dag. Med det her lovforslag kommer vi faktisk vidt omkring. Vi behandler både forslag, som sikrer udmøntning af aftale om deludmøntning af Grøn Fond og aftale om grøn skattereform for industri. Vi kommer også omkring ændringer af blandingsbestemmelser, afgiftsfritagelse for privatbenyttelsestillæg ved udrykningskørsel for deltidsbrandmænd og udvidet genoptagelsesadgang ved værditabsberegninger og flere andre ting.

Lad mig starte med at dykke ned i et af tiltagene i lovforslaget, som gennemfører deludmøntningen af Grøn Fond. Med lovforslaget forhøjer vi dieselaftgiften med omkring 50 øre, og initiativet bidrager til indfrielsen af klimamålene med i alt 0,3 mio. t CO₂ i 2025

og i 2030. Samtidig kompenseres forhøjelsen af dieselaftgiften med en nedsættelse af udligningsafgiften og en midlertidig nedsættelse af vejafgiften. Sammen med de øvrige tiltag i lovforslaget betyder dette, at forslaget i perioden 2025-2030 vil være provenuneutralt.

Et andet element handler om klarhed, som jo er rigtig vigtigt, når vi lovgiver. Med lovforslaget foretager vi derfor en række tekniske ændringer af love, der relaterer sig til gennemførelsen af aftale om grøn skattereform for industri. Disse ændringer vil føre til mere klarhed i lovgivningen, og derudover indføres der med lovforslaget en ny standardsats for blandet motorbrændstof, og satsen bliver på 7,6 pct.

Ud over det er der et mindre, men stadig væk væsentligt element i forslaget, som handler om deltidsbrandmændene. Deltidsbrandmænd udfører en virkelig vigtig funktion i vores samfund, og deres tilkald til udrykningskørsel kan handle om at redde liv eller at redde ejendom. Det er af stor betydning for det samfundsmæssige redskab, at de ikke hæmmes af økonomiske eller administrative byrder, når de skal reagere hurtigt på en nødsituation. Deltidsbrandmænd skal derfor i fremtiden ikke betale afgift, når de køber dagsbeviser for privatbenyttelsestillæg ved udrykningskørsel. Eftersom der er tale om erhvervskørsel, skal de selvfølgelig afgiftsfritages på lige fod med øvrige brandmænd.

Endelig handler lovforslaget om en udvidet genoptagelsesadgang ved værditabsberegning, og for at gøre det komplicerede lidt mere simpelt handler det her forslag om at undgå afgiftssnyd ved leasingselskabernes værditabsberegninger efter leasingperiodens udløb. Derfor foreslås det at tillade genoptagelse af en registreringsafgiftssag, hvis det konstateres, at den oprindelige værdifastsættelse var forkert. Selv om de her forslag i det her lovforslag er mange og måske mange forskellige, synes jeg alligevel, det er positivt, at de indkomne høringssvar overordnet ser rigtig positive ud, og jeg kan derfor oplyse, at Venstre støtter forslaget.

Kl. 10:19

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra Hans Kristian Skibby, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:19

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Jeg er helt med på, at ordføreren ikke normalt er ordfører på området, men omvendt kender vi jo hinanden godt nok til at vide, at ordføreren ikke er bange for at give et svar på det, jeg vil stille som spørgsmål. Det er overordnet set om tilgangen til administrative byrder. Øget ineffektivitet er jo bl.a., når vi laver nyt bureaukrati og nye udgifter til danske virksomheder. Det ved jeg i hvert fald er noget, som Venstre traditionelt set har været meget optaget af.

Der vil jeg gerne spørge ordføreren, om ordføreren mener, at det faktisk er i god tråd med det, når man indfører de her nye afgifter, som kommer op på 850 mio. kr. ved fuld indfasning, og når man så samtidig er nødt til at bruge i hvert fald et trecifret millionbeløb til at lave nye it-systemer og ansætte folk til at håndhæve den her nye betalingsmodel på godskørsel.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Ordføreren.

Kl. 10:20

Anni Matthiesen (V):

Som jeg også nævnte i min ordførertale, tror jeg egentlig, at langt hen ad vejen understreger de høringssvar, som er kommet ind, at der stort set er tilfredshed med lovforslaget. Det er også derfor, vi selvfølgelig fra Venstres side kan bakke op om det. Jeg vil også være ærlig og sige, at man selvfølgelig altid skal følge udviklingen. Det har man jo egentlig mere eller mindre en forpligtelse til at gøre med måske endda alle lovforslag. Så det er sådan, jeg ser på det.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Spørgeren.

Kl. 10:20

Hans Kristian Skibby (DD):

Det er jo altså – i hvert fald efter min bedste vurdering – et nybrud i forhold til Venstres traditionelle tilgang til nye afgiftsbyrder over for de danske liberale erhverv. Altså, det er jo ikke noget med, at man så fjerner noget andet og får noget elimineret eller effektiviseret, eller hvad man nu kan finde på. Nej, der kommer en ny administrativ byrde i flere hundrede millioner kroner-klassen, som så giver en ekstra regning til transporterhvervet i Danmark og deres kunder. Det er jo vores butikker rundtomkring i Danmark, der kommer til at betale, kunderne i detaillerede osv. Kan det virkelig være Venstrepolitik?

Kl. 10:21

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Ordføreren.

Kl. 10:21

Anni Matthiesen (V):

Det er jo også sådan i Venstre, at vi altid vejer tingene. Det gør vi, uanset om det er noget, der måske kræver yderligere administration. I sidste ende, kan man sige, er det her jo en opgave i at sikre, at vejgodstransporten er med til at bidrage i forhold til den klimabelastning, som de jo rent ud sagt har i dag, og dermed forhåbentlig også er med til at sikre et bedre klima på den lange bane.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:22

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Det var egentlig min plan i dagens anledning at slæbe 1.100 sider herop på Folketingets talerstol, men omvendt tænker jeg også lidt på arbejdsmiljøet. Jeg har jo lidt dårlige ben osv., så måske skulle jeg lade være med det. Sæt nu, jeg kom til at tabe dem ud over talerstolens kant. Men ikke desto mindre er det jo den skinbarlige sandhed, at det her lovforslag godt nok er omfattende. Selve lovforslaget er på lige knap 1.000 sider, og hvis man tæller høringssvar

med osv., runder man 1.100 sider. Det er en rigtig kilden sag for regeringen, især for regeringspartiet Venstre, at man nu indfører nye afgifter for næsten 1 mia. kr. og lægger regningen ude hos den enkelte forbruger og hos de danske virksomheder, specielt inden for transporterhvervet.

Det er derfor måske også meget naturligt, at regeringen sådan strategisk har valgt at sætte det her til behandling en fredag som det allersidste punkt her i Folketingssalen. Jeg er helt med på, at noget skal være det sidste, men det er da lidt pudsigt, at noget af det, der virkelig har fyldt meget uden for Christiansborgs mure helt tilbage sidste efterår, nemlig L 74, også blev behandlet på en fredag, sammenholdt med tidspunktet for at sparke den her nye godskørselsafgift i gang. Men nu er det så i dag, vi debatterer det, og det tager vi selvfølgelig også imod.

Oven i det kan man jo sige, at regeringen lægger hårdt fra land ved at sætte det til behandling i dag, hvor det jo er J-dag. Det er dagen, hvor alle vores dejlige juleøl skal ud i butikkerne og ud på værtshusene, og jeg skal ikke lave reklame for dem, der producerer dem, men jeg vil nu have lov til at sige, at det i hvert fald ikke bliver billigere at få leveret juleøl ud til vores værtshuse i Danmark med det lovforslag, som vi behandler her i dag. Det bliver dyrere.

Det bliver også dyrere at få Eccosko til Grenaa og badesandaler til Humlebæk. Sådan er det. Det bliver generelt dyrere at være dansker. Det er også derfor, vi i Danmarksdemokraterne har været noget lorne ved, at man overhovedet har kunnet finde på at lave den her politiske aftale, som jo, når den er fuldt indfasat, lægger en ekstra regning hos danske forbrugere på over 850 mio. kr. om året.

Det er da rigtigt, at vi i 2025 lægger lidt blødt ud. Herregud, dieselolieafgiften stiger bare med 50 øre plus moms, og så kommer der lige en godskørselsafgift oveni, der bliver implementeret for næsten 11.000 km vejnet her i Danmark. Det er da rigtigt, at vi skal lidt længere frem i tiden, nemlig frem til 2027, før vi så er oppe på 75.000 km af vores vejnet, der bliver underlagt bestemmelsen om den her nye godskørselsafgift. Det er også først i 2027, at alle biler på helt ned til 3,5 t bliver omfattet, og det er altså dem med biler på under 12 t, som er den nuværende grænse, som kommer til at stå med regningen for at levere varer ud til provinsen, ud til byer rundt omkring i Danmark. Det er sådan set bare sådan, det er.

Da vi tidligere på året havde behandlingen af forløberen for det lovforslag, som vi behandler her, var der jo også stor kritik af, at man sådan set lagde nogle store regninger ud til forskellige borgere her i landet. Det kan man have en forskellig tilgang til, men det ændrer bare ikke på, at vi fra Danmarksdemokraternes side synes, det er underligt, at man lægger en ny afgift, en rigid og meget tung administrativ byrde, ned over vores godskørsel i Danmark. For godskørsel er altså nødvendig kørsel. Hvis der skal bo folk i vores provinser og der skal være virksomheder i vores provinser, skal der også være mulighed for at få nogenlunde transparente priser, hvad enten man driver virksomhed i Grenaa eller inde på Kongens Nytorv. Sådan er det bare ikke, og det bliver endnu værre med det lovforslag, som vi behandler her i dag.

Som sagt er lovforslaget på 1.100 sider inklusive høringssvar. Det er ganske omfattende, og jeg har da noteret mig, at regeringen har været ude i pressen at sige, at man er så glad for, at Danmark er blevet modtagerland for en af de her nye supercomputere. Der er kommet sådan en computer ved navn Gefion til Danmark, og den vejer næsten 30 t. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om regeringen måske har overvejet at bruge den nye supercomputer til at beregne de ting, der ligger inden for det her lovforslag. For det har altså omfattende og vidtrækkende konsekvenser.

Hvis man er vognmand i Grenaa og man typisk har sine kunder inde omkring E 45 – det kunne være i Aarhusområdet – bliver man altså pålagt en ny ekstra afgift for at køre hver dag fra Grenaa og ind til sine kunder i Aarhus. Det kan altså ikke være en fordel, hverken

for den ene eller den anden. Så på den baggrund er vi nødt til at sige, at det her er en ommer. Vi kan ikke støtte lovforslaget.

Kl. 10:27

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til ordføreren. Og jeg skal lige give ordføreren ret i, at man ikke må reklamere fra talerstolen, og man må heller ikke nævne guder osv.

Men vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Serdal Benli fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Serdal Benli (SF):

Tak til formanden, og tak for ordet. Vi skal i dag behandle et lovforslag, som udmønter dele af aftalen om deludmøntning af Grøn Fond, og som indeholder flere justeringer af regler på afgiftsområdet, herunder vejafgifter, dieselaftgifter og forskellige tiltag for at sikre regelefterlevelse og for at fremme den grønne omstilling.

I SF ser vi lovforslaget som en positiv del af den grønne omstilling. Forhøjelsen af dieselaftgiften og den midlertidige lempelse af udligningsafgiften og vejafgiften for lastbiler er afgørende tiltag, der balancerer hensynet til både den grønne omstilling og behovet for en fair og gradvis tilpasning af de berørte sektorer. Vi ser det som et nødvendigt skridt mod en mere bæredygtig transportsektor.

Samtidig støtter vi i lovforslagets tekniske justeringer, der sigter mod en mere præcis afgiftsgodtgørelse og en forbedret regelefterlevelse, bl.a. på leasingområdet. At Skatteforvaltningen får mulighed for at vurdere et køretøjs afgiftspligt og sikre en korrekt opkrævning af registreringsafgifter, er et vigtigt skridt for at sikre, at systemet fungerer retfærdigt og effektivt.

Det er også positivt, at lovforslaget omfatter tiltag som undtagelsen af deltidsbrandmænd i forbindelse med privatbenyttelsestillæg ved udrykningskørsel. Det er et godt eksempel på, at afgiftsloven kan tilpasses, så den tager højde for den særlige indsats, som deltidsbrandmænd yder. Her har lovgivningen en vigtig rolle i forhold til at støtte op om dem, der er afhængige af køretøjer for at kunne udføre deres vigtige arbejde.

Vi støtter selvfølgelig de forskellige tiltag, der skal sikre overholdelse af EU-retten, nemlig i forhold til vejafgiftsloven og for at sikre, at motorkøretøjer ikke omfattes i sager, der handler om miljøzonetillæg.

I SF er vi dog opmærksomme på behovet for at sikre, at den grønne omstilling fortsætter i en retfærdig og balanceret retning, og det er vigtigt, at vi i denne proces stadig har blik for at skabe sociale og økonomiske løsninger, som hjælper både virksomheder og private til at være med i den grønne omstilling.

Med dette forslag ser vi en helhedsorienteret tilgang til vejafgifter og brændstofafgifterne, som både understøtter grønne mål, men som også tager hensyn til sektorer, der har brug for en gradvis tilpasning. Jeg ser frem til at følge forslaget i udvalgsbehandlingen, og SF støtter lovforslaget og den fortsatte indsats for en grønnere og mere bæredygtig transportsektor. Jeg skal også hilse fra Enhedslisten, som desværre ikke kunne være til stede i salen her i dag, og sige, at de også støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:30

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak for det. Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:30

Hans Kristian Skibby (DD):

Jeg vil gerne takke ordføreren for fremlæggelsen af SF's synspunkter, men det skal ikke ændre på, at jeg også vil have lov til at

stille et spørgsmål om det, ordføreren var inde på, om, at der skal være retfærdighed i den grønne omstilling. Det er jo sådan, at hvis vi tager en ganske almindelig dansk lastbil med de afgifter og de prisudgifter, der er på miljødelen i dag, så er der lavet beregninger af, at i 2024 er den gennemsnitlige udgift ved det samme antal kørte kilometer 9.300 kr., altså knap 1.000 kr. om måneden. Den stiger nu her fra den 1. januar til 89.000 kr.; dvs. 80.000 kr. oveni. Og når afgiften så er fuldt implementeret fra den 1. januar 2028, runder den 125.000 kr. for nøjagtig den samme lastbil, for nøjagtig de samme kørselsmønstre og for nøjagtig de samme godsmængder.

Synes ordføreren for SF, at det er retfærdigt?

Kl. 10:31

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Serdal Benli (SF):

Jeg vil sige, som jeg også sagde i min indledende tale, at det jo sådan set skal balancere, og det mener vi sådan set at det lovforslag, der ligger her, sikrer, altså at vi både kan sikre en gradvis tilpasning, men at vi samtidig også sikrer, at transportsektoren også bidrager til, at vi får en mindre CO₂-udledning. Så ja, det vil jeg mene.

Kl. 10:32

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:32

Hans Kristian Skibby (DD):

Jamen lastbilen kører jo ikke færre kilometer. Det er jo det, der er pointen; der skal stadig væk køres varer ud. De kører ikke rundt med varm luft og vindfrikadeller; de kører rundt med sommersandaler, nye havemøbler til næste sommer, sko til Grenaa og alt muligt andet. De kører med nødvendighedsvarer; de kører med dagligvarer til folk, der bor længere væk end stenbroen. Og de skal altså også have gods leveret efter den 1. januar. De penge, de ikke har brugt i julehandelen, skal de bruge i januar på udsalg. Så ordførerens svar er jo ikke rigtigt.

Kl. 10:32

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:32

Serdal Benli (SF):

Jeg tror, vi har forskellige opfattelser af, hvad der er retfærdigt i den her sag. Jeg vil sådan set insistere på, at de forudsætninger, der er lagt ind i lovforslaget, er med til at sikre en balanceret, men også en gradvis tilpasning, således at transportsektoren – og ikke kun er transportsektoren, men også de brancher, der er påvirket – kan være med til i sidste ende at bidrage til den grønne omstilling, som for os at se er formålet og det vigtigste i det her lovforslag.

Kl. 10:33

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører, vi byder velkommen, er Steffen W. Frølund fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Steffen W. Frølund (LA):

Tak for det, formand. Med et lovforslag på 977 sider er man ligesom i gang. Det første, jeg skal nævne derudover, er, at det her udmønter en aftale, som Liberal Alliance ikke er med i. Det er vi ikke, fordi vi

ikke er med i aftalen om »Grøn Fond«. Når det så er sagt, bidrager dette til at trække omstillingen af tung vejtransport mere i retning af det, som LA hele tiden har foreslået, nemlig en mindre arbitrer kilometer- og vejafgift og mere dieselaftgift. For vi deler nemlig de bekymringer, som Danmarksdemokraterne dygtigt fremfører her i salen i dag.

Derudover støtter vi alle elementerne, som omhandler overholdelse af EU-reglerne. Der er desuden en perlerække af større og mindre tiltag i det her gigantiske lovforslag: Deltidsbrandmænd skal ikke betale afgift ved køb af dagsbeviser på privatbenyttelsestillæg; godtgørelse for motorbrændstof til fiskerifartøjer; korrekt betaling af registreringsafgift på leasingområdet; rammer for genoptagelse af sager om afgifts- og værdifastsættelser; at man kan købe rutebilletter 14 dage før kørslen, osv. osv.

Det er jo ikke nødvendigvis alle de ting i den pakke og pærevæling, som Liberal Alliance er positive over for, men vi stiller os alligevel forsigtigt positive over for det samlede lovforslag, lidt ligesom med høringssvarene, hældende mod et ja. Men vi er uafklarede her ved førstebehandlingen. Tak for ordet.

Kl. 10:35

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren, så vi siger tak. Den næste ordfører er Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Tak for det, formand. Jeg har glæden af at holde talen på vegne af hr. Mohammad Rona.

Klimaforandringerne er ikke en fjern trussel ude i fremtiden. De er en realitet, som vi ser konsekvenserne af hver dag, og som vi derfor må handle på. Det handler om at tage ansvar, både for os selv, for vores børn og for kommende generationer. Med det her lovforslag tager vi endnu et skridt i retning af at tage det ansvar.

Lovforslaget, vi behandler, er en deludmøntning af »Grøn Fond« fra april i år. Konkret består deludmøntningen af, at vi forhøjer dieselaftgiften og midlertidigt lemper udligningsafgiften og vejafgiften for lastbiler. Med forslaget fordeler vi 5 mia. kr. fra det grønne råderum til investeringer i den grønne omstilling. Vejgodstransporten står for ca. 10 pct. af Danmarks CO₂-udledning, og for at reducere dens udledning, hvilket er afgørende for at nå klimamålene i både 2025 og 2030, hæver vi dieselaftgiften med 50 øre pr. liter. Den ændring bidrager til en reduktion af CO₂-udledningerne med ca. 0,3 mio. t, og det er et vigtigt skridt. Samtidig nedsætter vi udligningsafgiften som nævnt, og det understøtter jo en mere glidende overgang til grønnere transport og grønnere energiforbrug.

Ændringerne i vej- og brændstofafgifterne afspejler vores engagement i at støtte industrien i at tilpasse sig nye miljøkrav og træffe mere bæredygtige valg. Samlet sikrer vi, at fremtidige klimabeslutninger kan implementeres effektivt. Derfor bakker Moderaterne fuldt ud op om det her lovforslag, som i øvrigt også indeholder nogle tiltag på bl.a. motorområdet og i forbindelse med energilovene, som vi også støtter. Tak for ordet.

Kl. 10:36

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:36

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Jeg må jo beklage, at der er så mange substitutter her i Folketingssalen til så vigtig en debat som den, vi har i dag, som har så store og vidtgående konsekvenser. Jeg er helt med på, at det ikke er

tilbørligt, at jeg stiller tekniske spørgsmål til en ordfører, som har været så flink at tage tjenesten for en anden. Det har jeg fuld respekt for.

Kl. 10:40

Derfor vil jeg spørge om noget overordnet i forhold til lovforslaget, og det er om Moderaternes tilgang til administrative byrder. For det, som man nu støtter med det her lovforslag fra Moderaternes og regeringens side, er jo vitterlig, at der kommer nye administrative byrder. Der skal ansættes folk for noget, der ligner små 300 mio. kr., til at sidde at administrere godskørselsafgifter, der skal laves nye it-systemer osv., og alle kunderne i butikken Danmark skal til at betale næsten 1 mia. kr. mere i afgifter.

Er det virkelig Moderaternes politik at lægge endnu flere adfærdshæmmende begrænsninger på folk, der bor i vores landdistrikter?

Kl. 10:37

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak for det. Ordføreren.

Kl. 10:37

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Jeg er enig med ordføreren i, at vi så vidt muligt skal begrænse administrative byrder. Jeg har for nylig været til et foredrag fra Dansk Arbejdsgiverforening, hvor det vises, at vi kan spare omkring 50 mia. kr. i 2040 ved hjælp af AI, og at administrationen kan blive sænket. Det håber jeg vi kan bruge så meget som muligt.

I forhold til det, ordføreren nævner med adfærdssændringer, vil jeg helt overordnet sige, at Moderaterne støtter det at beskatte negative eksternaliteter, som det jo hedder. Den her sektor bidrager til en ret stor del af CO₂-udledningen, omkring 10 pct., og der er det egentlig ganske fornuftigt, at vi beskatter det, når vi også kan se, at det jo fører til slid på vejnettet, luftforurening og en del andre negative eksternaliteter og negative påvirkninger på omgivelserne. Så i Moderaterne har vi det egentlig okay med samlet set at afgiftspålægge sektoren.

Kl. 10:38

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak for det. Så er det hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:38

Hans Kristian Skibby (DD):

Hvis det er med miljøet som centrum, hvad jeg hører fra ordføreren, vil man så også godt kunne opleve Moderaterne være for en højere klimaafgift på internet og streaming? For hvis man kigger på CO₂-udledningen fra it, altså fra wi-fi og folk, der streamer tv, og alt muligt andet, udgør det jo en større CO₂-belastning end den samlede verdens flytrafik, og der er der jo også lige kommet en afgift.

Så mener Moderaterne så ikke, altså hvis det er miljøet, der er det grundlæggende, at vi også skal se på en afgift på streaming?

Kl. 10:39

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:39

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Jeg er faktisk meget opmærksom på, at streaming også har en del negative eksternaliteter i forhold til klimaet. Vi støtter fuldt ud flyafgiften, som træder i kraft fra januar. Vi har jo også indført – og det er fra kulturministeren – en parafiskal afgift, som det hedder, på netop streaming, og man kunne for så vidt sagtens forestille sig, at jeg, hvis den her CO₂-udledning fra streaming fortsætter med at stige, ville være åben over for, at vi kunne afgiftspålægge det yderligere.

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører, vi byder velkommen, er hr. Frederik Bloch Münster fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Frederik Bloch Münster (KF):

Tak, formand. Lovforslaget her har jo til formål at udmønte dele af aftale om deludmøntning af Grøn Fond, som Det Konservative Folkeparti er med i. Grøn Fond er jo enormt vigtig for Danmarks grønne ambitioner. Den sikrer store investeringer i alt fra kystsikring – noget, vi jo ser er ufattelig vigtigt, i disse uger og måneder – opgør med PFAS og generationsforurening, omstilling af vejgodstransporten og meget mere.

Med L 23 forhøjes dieselaafgiften med 50 øre pr. liter, eksklusive moms, fra den 1. januar 2025. Afgiftsforhøjelsen omfatter diesel til vejtransport og diesel til entreprenørmaskiner m.v., der betaler samme dieselaafgift som vejtransporten. Til gengæld får vi med dette lovforslag lempet udligningsafgiften for person- og varebiler midlertidigt, og der bliver også sikret en midlertidig nedsættelse af den kilometerbaserede vejafgift for lastbiler. Det er en aftale, som Det Konservative Folkeparti oprindelig ikke er med i, men som Socialdemokratiets ordfører sagde, indføres afgiften mere lempeligt end først aftalt, og hvis vi kan være en del af et oprydningsarbejde i den henseende, er det ikke helt skidt, om end vi jo ikke synes, den kilometerbaserede vejafgift er en særlig god idé.

Derudover er vi også glade for i flere henseender, at det sikres, at retstilstanden samstemmes med øvrig lovpraksis i EU, eksempelvis at motorveje ikke kan omfattes af miljøzonetillæg, og selvfølgelig, at der indføres en ny standardsats på 7,6 pct. for iblanding af biobrændstof i en gængs motorbrændstofblanding, så der CO₂-fortrænges mere fra vejtransporten. For det er jo klart, at jo mere vi kan gøre det brændstof, der i forvejen bruges gængs, grønnere, jo bedre. Det Konservative Folkeparti kan dermed støtte L 23.

Kl. 10:42

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra Hans Kristian Skibby, Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:42

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak, og tak til ordføreren. Jeg undrer mig bare lidt, for jeg er udmærket klar over, at Det Konservative Folkeparti har sat sig op på en meget, meget høj hest med ganske mange ben. Men jeg må så også konstatere, at der også er indtil flere sadler på hesten. For hvis vi kigger tilbage til maj måned sidste år, hvor vi lovbehandlede L 74, altså forslag til den nye vejafgift, som jo er det bærende element i det lovforslag, vi har til behandling her i dag – det er sådan set udmøntning i forhold til L 74 – så stemte ordførerens parti imod den, også ved tredjebehandlingen. Det Konservative Folkeparti stemte altså imod den nye godskørselsafgift.

Nu skal jeg bare være helt sikker på, at jeg har forstået det rigtigt: Så det, ordføreren prøver på at stå og sige her i Folketingssalen i dag, fredag formiddag, er, at nu støtter man så implementeringen af den lov, man stemte imod.

Kl. 10:42

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Ordføreren.

Kl. 10:42

Kl. 10:45

Frederik Bloch Münster (KF):

Det, der skal siges til det, hr. Hans Kristian Skibby lige har sagt, er, at vi jo ikke er med i aftalen om kilometerbaseret vejafgift, for vi synes ikke, det er en god idé, og vognmændene har ingen måde, hvorpå de kan undgå den her afgift. Vi vil rigtig gerne have, at forureneren betaler, men forureneren skal jo have en farbar vej til et sted, hvor vedkommende forurener mindre, og det er der bare ikke i branchen. Det synes jeg egentlig ordføreren selv også har highlightet flere gange, og det er en grundlæggende problematik, som vi jo egentlig deler analysen af.

Men det, der er med det her lovforslag, er jo, at det implementerer aftalen om deludmøntning af Grøn Fond. Og hvis der er noget, vi bakker op, så er det Grøn Fond, og der er vi jo med til at finde nogle penge ved f.eks. at forhøje dieselaafgiften. Til gengæld hjælper vi jo så person- og varebilerne ved at nedsætte udligningsafgiften midlertidigt. Det er jo alt sammen for at sikre, at der er penge til den grønne omstilling, vi skal igennem. Men man må også sige, at når man kommer ind i et forhandlingsrum og det bliver muligt at gøre en aftale, vi ikke er med i, bedre ved så at sige, at okay, så indfaser vi afgiften på et lavere niveau, så vil vi selvfølgelig gerne bidrage til det, for det synes vi jo egentlig bare er god oprydningsskik.

Kl. 10:44

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Så er det hr. Hans Kristian Skibby for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:44

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Jeg ved ikke, om det, som ordføreren og Det Konservative Folkeparti begiver sig ud i her, er god skik. Jeg mener måske, det minder lidt mere om rygcrawl i forhold til en lov, hvor man gerne vil tale for miljøet, men man også vil tale erhvervslivets interesser og forbrugernes interesser. Men der må jeg bare sige til ordføreren: Man kan ikke gøre begge dele i forhold til det her lovforslag.

Nu er det jo en første behandling, vi har gang i, og jeg vil gerne spørge ordføreren meget konkret: Vil Det Konservative Folkeparti sørge for og foranledige, at lovforslaget bliver delt, således at Det Konservative Folkeparti har mulighed for at stemme imod den nye godskørselsafgift? Man har jo mulighed for at dele loven her. Den indeholder jo mange forskellige facetter.

Kl. 10:44

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:44

Frederik Bloch Münster (KF):

Tak. Jeg anerkender ordføreren kritik af, at det er et ufattelig langt lovforslag, så jeg vil sige det således til ordføreren, at hvis der er elementer i det lovforslag – jeg er ikke selv faldet over dem – som ikke indebærer noget, der implementerer en aftale, vi er med i, så vil jeg gerne have delt det op, så de elementer kan splittes ad. Men i aftalen om deludmøntning af Grøn Fond går vi netop ind og sikrer, at den her kilometerbaserede vejafgift indfases på et lavere niveau, selv om vi ikke er med i hovedaftalen om en kilometerbaseret vejafgift.

Så vil jeg sige til sidst, at når man ser et køkken, der er rodet, så har man to valg. Man har et valg mellem at sige, at man ingenting gør, eller man kan tage opvaskemiddel og børste i hånden. Og i det her tilfælde har vi valgt at gøre det sidste, også selv om vi synes, en kilometerbaseret vejafgift er noget rod.

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. L 23 er en deludmøntning af aftalen om Grøn Fond. Forslaget indeholder en række forskelligartede tiltag, som vi i Dansk Folkeparti ser på med både kritiske og positive øjne. I Dansk Folkeparti mener vi, at det skal være billigere at være dansker. Derfor er det også hjerteblod for os, at danskerne har råd til at tage den nødvendige bil på arbejde, ligesom vi skal give de bedst mulige forhold for vores mange virksomheder. Derfor er det selvsagt positivt, at det med lovforslaget foreslås at lempe udligningsafgiften og vejafgiften.

Men disse positive ord om lovforslaget stopper så også her. For den store udfordring med lovforslaget er, at det på samme tid vil øge dieselaafgiften med 50 øre pr. l. Det betyder helt konkret, at pendlere samlet set kommer til at stå med en stor ekstraregning. For folk uden for de store byer, der hver dag har et stykke vej til arbejde, og hvor offentlig transport ikke rækker, er det endnu en skat, der skal betales. På samme vis vil lovforslaget samlet set gøre det markant dyrere at drive transportvirksomhed, hvor der forventes en øget belastning på 300 mio. kr. årligt fremadrettet for lastbiltransport, der så selvsagt vil betyde, at priserne på varer ude i supermarkederne kommer til at stige.

Da vi i Dansk Folkeparti forlod forhandlingerne om klimaloven, var det på grund af de mange klimaafgifter til danskerne. Lovforslaget indeholder endnu en række afgifter, og det kan vi i Dansk Folkeparti ikke støtte op om. Derfor vil vi heller ikke støtte lovforslaget.

Kl. 10:47

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Og da jeg ikke kan se, at der er nogen ordfører fra Radikale Venstre til stede, går vi videre til Alternativet. Værsgo til Christina Olumeko.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak for ordet. Lovforslaget her indeholder en række lovændringer, der primært omhandler beskattningen af køretøjer. Først og fremmest vil jeg gerne flyve lidt op i helikopteren og lige gøre det klart, at vi i Danmark har brug for en reform af vores beskattning af køretøjer. Sådan helt kort sagt mener vi i Alternativet, at vi først og fremmest bør beskatte vores ressourceforbrug. Det er nemlig den beskattning, som er mest fornuftig, når vi skal transportere os på en måde, som respekterer jordklodens balancer, og det vil sige, at det er vigtigt at beskatte de materialer, der er anvendt til produktionen af køretøjet, at vi skal beskatte den drivkraft, der bruges til at drive køretøjet fremad, og at vi ikke mindst også skal beskatte forbruget af de veje, som der køres på, og vi er stadig ret langt fra sådan en beskattning i Danmark.

Godt, så er der det her lovforslag, og Alternativet mener ikke overraskende, at det er positivt, at afgiften på diesel bliver hævet. Den har i mange år været for lav, men der er også den del af lovforslaget, der handler om konsekvenserne af at nedsætte vejafgiften. Vi har noteret os, at forslaget samlet set skønnes at reducere CO₂-udledningen med 0,3 t i perioden mellem 2025 og 2030, men at der også skønnes at være en beskedent CO₂-udledning fra en nedsættelse af vejafgiften. Vi har brug for at blive lidt klogere på den del under lovbehandlingen, og derfor kommer vi i Alternativet til at forbeholde

os retten til at tage endelig stilling til lovforslaget ved anden- eller tredjebehandlingen. Tak for ordet.

Kl. 10:49

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, og da vi nu er kommet igennem ordførerrækken, byder jeg velkommen til skatteministeren. Værsgo.

Kl. 10:49

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

Tak, formand. Lovforslaget udmønter dele af aftalen om en deludmøntning af Grøn Fond, som regeringen indgik i april 2024 med en bred kreds af partier i Folketinget, nemlig SF, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre. Med aftalen fordeles ca. 5 mia. kr. fra det grønne råderum til investeringer i den grønne omstilling. Dermed tages der nye vigtige skridt mod et grønnere Danmark. Det sker med en række store investeringer, der særlig skal bidrage til et sundere og renere miljø til gavn for både naturen og mennesker, og som samtidig har fokus på, at vi får så meget klima som muligt for pengene. Det gælder også for vejgodstransporten.

Transportsektoren står for en stor del af Danmarks samlede CO₂-udledninger. For at reducere Danmarks CO₂-udledninger og bidrage til vores klimamål i 2025 og 2030 foreslår vi sammen med aftalepartierne at hæve dieselafgiften med 50 øre pr. liter fra den 1. januar 2025. Som en kompensation for forhøjelsen af dieselafgiften indføres der dog samtidig en række afgiftsnedsættelser. Med lovforslaget foreslår vi bl.a. en nedsættelse af udligningsafgiften, der er den afgift, som betales halvårligt for dieselmotorer. Ud over at lempe udligningsafgiften er der desuden aftalt en midlertidig nedsættelse af den kilometerbaserede vejafgift for lastbiler fra januar 2025. Kompensationen sker ved en længere indfasning af vejafgiften end oprindelig aftalt. Med lovforslaget foreslås disse tiltag, altså forhøjelsen af dieselafgiften og de kompenserende tiltag i form af den nedsatte udligningsafgift og vejafgift, gennemført. Forhøjelsen af dieselafgiften og den tilhørende kompensation vil bidrage til en opnåelse af klimamålene med ca. 0,3 mio. t CO₂-udledninger i 2025 og 2030.

For så vidt angår vejafgiften, er det netop den 1. januar 2025, Danmark indfører en ny kilometerbaseret vejafgift. Fremover vil der for den enkelte lastbil skulle betales en afgift ud fra lastbilens udledning af CO₂ pr. kørt kilometer. Dermed vil lastbiler få et større incitament til at køre grønt. I forbindelse med udrulningen af det nye afgiftssystem for lastbiler er der opstået et behov for at gennemføre en række tekniske ændringer af afgiftsloven. I dette lovforslag foreslås disse gennemført. De skal bl.a. sikre en korrekt gennemførelse af eurovignetdirektivet. De øvrige foreslåede ændringer skal gøre overgangen til den kilometerbaserede vejafgift mere overskuelig og enkel at planlægge efter. Dette sker ved bl.a. at gøre det muligt at købe en rutebillet allerede fra den 18. december 2024, som vil kunne bruges fra den 1. januar 2025.

Lovforslaget lægger også op til at styrke regelefterlevelsen på motorområdet. I dag er det muligt for leasingselskaber at snyde med afgiften, når de efter endt leasingperiode beregner, hvad den leasede bil har tabt af værdi. Det sker, ved at den oprindelige værdi fastsættes forkert. For at undgå dette foreslås en udvidelse af adgangen til at genoptage den oprindelige registreringsafgiftssag, hvis Motorstyrelsen konstaterer, at den oprindelige værdifastsættelse er åbenlyst forkert.

Lovforslaget indeholder som nævnt også nogle initiativer på energifgiftsområdet. Et flertal i Folketinget vedtog i sommer lov nr. 683 af 11. juni 2024, der gennemfører dele af Aftale om en grøn skattereform for industrien m.v. Med dette lovforslag foreslås en række mindre tekniske justeringer af den lov, der blev vedtaget i

sommer. Behovet for justeringer har vist sig under implementeringsarbejdet, og det skal bl.a. sikre klarhed i reglerne.

Med lovforslaget foreslås det også at indføre en ny standardsats for bl.a. motorbrændstof på 7,6 pct. Det følger af, at der fra 2025 gennemføres en forhøjelse af det gældende CO₂-emissionsfortrængningskrav, som indebærer, at brændstofleverandørerne skal reducere deres CO₂-udledning fra brændstoffer leveret til transport. Samtidig foreslås det at justere reglerne i energifgiftslovene. Det gælder bl.a. den såkaldte blandingsregel, så f.eks. biogas er afgiftsfrit, hvis det blandes med fossilgas inden for virksomhedens område og anvendes inden for samme. Tak for ordet.

Kl. 10:53

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:53

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Det kommer jo ikke som nogen overraskelse for den nye skatteminister, at det her i hvert fald ikke er et lovforslag, som vi på nogen måde i Danmarksdemokraterne kan støtte. Men det skal ikke ændre på, at en ny skatteminister også skal stilles de spørgsmål, som tidligere skatteministre har svaret på om samme sag.

For det er jo uomtvisteligt, at når man med det her lovforslag udskriver en ny administrativ regning for at implementere nye it-systemer og ansætte medarbejdere til at sørge for, at folk betaler den korrekte og den fulde nye godskørselsafgift på omkring 300 mio. kr. om året, for så at kunne se, at der kommer et nettoprovenu til statskassen på 850 mio. kr., når den er fuldt indfaset, så har det jo nogle konsekvenser. Alle de afgifter, alle de kroner og øre, der skal af sted, kommer jo et eller andet sted fra. Der vil jeg gerne høre skatteministeren: Hvordan er det egentlig i forhold til administrative byrder? Hvordan har en skatteminister det med at indføre nye administrative byrder på trecifrede millionbeløb for så relativt lille et udbytte?

Kl. 10:54

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ministeren.

Kl. 10:54

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

De fleste af Folketingets partier og mig bekendt også Danmarksdemokraterne er jo optaget af, at vi får gjort noget ved CO₂-udledningerne. Det kræver, at man engang imellem så også træffer nogle beslutninger om at nedbringe CO₂-udledningerne. Her er det så mit indtryk, at Danmarksdemokraterne ikke altid er så meget for at være med til den del af øvelsen.

Men sagen er jo den, at når det gælder vejtransport, er der en relativt stor CO₂-udledning fra både vej- og godstransport. Den skal vi have bragt ned. Der er det her et af de håndtag, man har kunnet bruge. Det har jo så derudover de positive afledte effekter, at når vi kommer til at have færre dieselmotorer på vejene i fremtiden, vil luftkvaliteten også blive bedre og bedre, så det vil også have en effekt både på folkesundheden og miljøet. Derfor synes jeg, det er naturligt, at man har forsøgt at finde en balance, hvor også transportsektoren bidrager til at nedbringe CO₂-udledningen.

Kl. 10:56

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en anden kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 10:56

Hans Kristian Skibby (DD):

Ja, og det er jo sådan, at allerede fra den 1. januar begynder taxameteret at tikke, og det giver så det her provenu på i første omgang 350 mio. kr. om året til skatteministerens store, svulmende pengekasse. Der er det bare, jeg så vil spørge skatteministeren om noget. Hvis det så bare var sådan, at vi så kunne se det i miljøregnskabet, gav det mening. Men der er jo bare den store udfordring, at der er mange biler, der kører rundt på de her veje med gods efter den 1. januar. Vil ministeren ikke også trods alt bekræfte, at de altså ikke kommer til at være kørende på elektricitet eller på brint eller andre teknologier fra den 1. januar, fordi der simpelt hen ikke findes materiel nok? De vil stadig væk have den samme udledning som hidtil.

Kl. 10:56

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Ministeren.

Kl. 10:56

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

Det er jo netop derfor, vi nedsætter udledningsafgiften og nedsætter vejafgiften. Det skal jo ses i sammenhæng. Når dieselaafgiften indføres, nedsættes de andre to afgifter. Og det betyder jo, at i perioden fra 2025, hvor afgifterne her ændres, og frem til 2030 er det sådan set provenuneutralt for staten, så der har det her ikke nogen effekt på den kasse, som hr. Hans Kristian Skibby henviste lige før. Det er provenuneutralt, og det er jo netop lavet, sådan at man kan få en stille og rolig indfasning.

Kl. 10:57

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 10:57

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 5. november 2024, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 10:58).